

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 117 (1867) ♦ Вівторок, 23 червня 1998 року ♦ Ціна договірна

Жнивувати за планом «Славутичем» і «Ланом»

Як повідомили в МінАПК, в Криму і південних областях країни вже почали косити ячмінь. Для організованого збирання врожаю Кабмін обіцяє направити в червні-серпні сільгоспвиробникам 500 тис. тонн світлих нафтопродуктів з держрезерву під заставу зерна.

Цього року на полях працюватимуть і українські комбайни. Уряд виділив 14 млн. грн. за рахунок лізингової фонду на придбання 79 комбайнів «Лан» і «Славутич». До кінця 1998 року Кабмін має намір профінансувати закупівлю ще 200 комбайнів вітчизняного виробництва.

Ціна «Лану» і «Славутича» — 300 тис. грн. — однієї нижча, ніж аналогічних імпортих агрегатів.

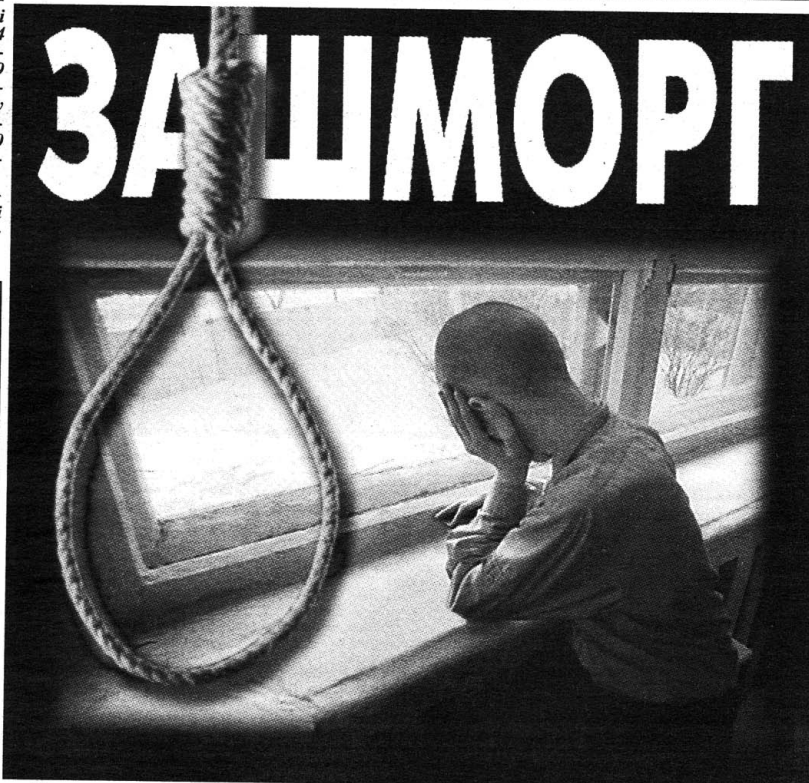

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, спеціальний кореспондент «Голосу України» (зі Страсбурга)

І один у полі воїн?

Учора в Страсбурзі розпочалася літня частина щорічної сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи. Українська делегація представлена цього разу лише однією людиною — народним депутатом Анатолієм Раханським. Пов'язано це, за словами керівника відділу міжпарламентських зв'язків Верховної Ради Анатолія Шевчука, з тим, що досі не визначено склад нової делегації в ПАРЄ. Ну й, звісно, із ситуацією довкола обрання Голови ВР. (Закінчення на 8-й стор.).

ЗАШМОРТ

Він прожив лише чотирнадцять років. І більше жити не хотів. Того ранку, як завжди, він одягнувся, щоб вигуляти собаку, зайшов у дідову кімнату, усміхнувся і сказав: «Дідусю, не запізнився сьогодні на роботу». А через півгодини його знайшли мертвим.

(Закінчення на 10-й стор.)

Зрушення передбачають внески

Підписання економічних указів Президентом України Леонідом Кучмою та останнє зрушення в економіці дозволяють сподіватися, що Міжнародний валютний фонд може «зробити свій внесок у реформи в Україні», заявив на зустрічі з Прем'єр-міністром України Валерієм Пустовойтенком перший заступник керівного директора МВФ Стенлі Фішер, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Учора відбулася його зустріч з Президентом України. Є надія, що переговори з надання Україні кредиту за програмою розширеного фінансування будуть успішними й Рада директорів МВФ ухвалить позитивне рішення. Кредиту програму ЕФР розраховано на 3 роки, її обсяг становить понад 2 млрд. доларів США.

Військові дороги ведуть на південь

П'ять днів на полігоні Широкий Лан під Миколаєвом проходили спільні навчання збройних сил України і Молдови. В них взяли участь від України — рота капітана Вадима Нечипоренка з 40-ї аеромобільної бригади Південного оперативного командування, від Молдови — рота капітана Георгія Дулапа з мотопіхотної брига-

ди «Дачія». На думку генералів, які проводили навчання, головної мети — відпрацювання спільних дій щодо локалізації можливих конфліктів з блокуванням, зокрема, банди екстремістів — досягнуто. Наступного року спільні україно-молдовські навчання проходять на території країни-сусідки.

Якщо кримінальні зірки загораються...

6-7

«Ти не знаєш зовсім України, якщо на Запоріжжі не був»

11

Гульчатая, відкрив личко...

13

○ За роки війни загинуло 12 млн. радянських військовослужбовців.

○ Кількість відпочиваючих у Криму нині на третину менша, ніж минулого року.

○ У поточному році не буде призначено в Збройні сили України 120 тисяч новобранців.

P.S.

У номер

КС розтлумачить закон про себе

Президент України Леонід Кучма звернувся до Конституційного суду з поданням про конституційність правових актів парламенту щодо Рахункової палати і самого Конституційного суду. Президент, зокрема, просить КС роз'яснити постанови Верховної Ради «Про правочинність закону України «Про Рахункову палату», текст закону про Рахункову палату, а також розтлумачити статтю 70 закону про Конституційний суд України. На думку Л. Кучми, парламент порушив визначену Основним Законом процедуру розгляду та затвердження цих правових актів.

Керчі загрожує «ялтинський варіант»?

Голова Верховної Ради Криму Леонід Грач на прес-конференції в агентстві «Інтерфакс-Україна» не заперечував, що через високий рівень криміналізації доведеться застосовувати «ялтинський варіант» до деяких міст півострова, серед яких він назвав Керчі.

Міністр внутрішніх справ Юрій Кравченко, перебуваючи на півострові, заявив, що ситуація в Криму досить жорстко контролюється. А голова місцевого парламенту Л. Грач перекопаний, що нова влада в автономії працює в умовах «саботажу і спротиву криміналізації», а Криму загрожує «кримінальна революція».

Є 10 версій убивства Гетьмана

Правоохоронні органи кількох країн, у тому числі й Росії, сприяють Міністерству внутрішніх справ України в розкритті вбивства голови біржового комітету Української міжбанківської валютної біржі Вадима Гетьмана, повідомляючи в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» міністр внутрішніх справ Юрій Кравченко. За його словами, нині відпрацьовують понад 10 версій, що з'явилися в ході розслідування цього вбивства. Співробітники МВС схилилися до того, що жінка, котру помітили в під'їзді будинку, де вбито В. Гетьмана, не є безпосередньою вбивцею. Однак її розшук ведеться.

3 молитовно за полегших, із закауком до живих...

У Львові відбулося віче і відправлено панахиду за нагоди дня пам'яті політичних в'язнів, закатованих у львівських тюрмах у червні 1941 року. Жертвами страхотничого червоного терору (близько 100 тисяч) стали передусім представники інтелігенції духовенства. Іхні сім'ї було депортовано. Перш ніж зазнати страхітливих виступів, Галичина зазнала страхітливих виступів. Про них нагадує пам'ятник «Жертвам комуністичних злочинів». А напередодні інтелігенція Львівщини провела свій конгрес з участю відомих учених, митців, літераторів.

АНШЛАГ...

Вечірнє засідання 19 червня

Відразу 14 кандидатур було висунуто претендентами на посаду Голови! Ото вже справді на парламентському подіумі — аншлаг. Переважно претендентів висунуто від фракцій правого і правоцентристського напрямів. Ліві фракції від висунення своїх кандидатів цього разу утрималися. Можливо, це свого роду тактичний хід.

Ще в процесі попереднього обговорення один претендент зняв свою кандидатуру. Отож, серед претендентів залишилися 13 народних депутатів: Іван Плющ, Горь Юхновський, Георгій Філіпчук, Ярослав Федорин, Рефат Чубаров, Михайло Павловський, Дмитро Чобіт, Леонід (Лесь) Танюк, Олек-

сандр Ємець, Володимир Кафарський, Геннадій Балашов, Сергій Кириченко і Артур Білоус. До завершення пленарного засідання свої програми виклали Іван Плющ, Горь Юхновський та Михайло Павловський, їх уже висували кандидатами на посаду Голови, і вони виступили з трибуни. Кілька важливих для діяльності Верховної Ради позицій виклав у своїй програмі Георгій Філіпчук. Усім претендентам довелось відповісти на чимало запитань, зміст і тональність яких іноді набували не зовсім «парламентського» стилю. Однак, зрештою, все обійшлося.

Виступи решти претендентів перенесено на пленарне засідання в понеділок.

Іван ДМИТРЕНКО.

ЗАКЛИКАЛИ ДО КОМПРОМІСУ

Ранкове та денне засідання 22 червня

Цього дня парламент під головуванням члена тимчасової Президії від Руху Юрія Костенка продовжив слухання виступів і відповідей на запитання претендентів на посаду Голови Верховної Ради. По 15 хвилин на виступ, а потім і на відповіді на запитання отримали на ранковому засіданні чотири претенденти від фракції НРУ: Ярослав Федорин, Рефат Чубаров, Дмитро Чобіт та Лесь Танюк. Кожен з претендентів висловлю-

вав власне бачення ситуації, в якій опинилися Верховна Рада України і наше суспільство загалом, і пропонував шляхи виходу з цієї ситуації, закликаючи до компромісу.

Ще чотири претенденти на посаду Голови Верховної Ради отримали можливість для виступу і відповідей на запитання на денному засіданні — О. Ємець, В. Кафарський, С. Кириченко, Г. Балашов. Щоправда, перші троє своїх кандидатур зняли. В. Кафарський закликав голосувати за Івана Плюща. Позицію народного депутата С. Пра-

денка про недоцільність і неможливість публікації виступів претендентів на посаду Голови ВР, на жаль, підтримали лише 156 парламентаріїв (80 не голосували взагалі).

Наголошуючи, що засідання сесії в понеділок треба розглядати як надзвичайне, деякі народні депутати пропонували йоголовувати за те, щоб продовжити його до так званого продуктивного голосування. Але й за цю пропозицію в поіменному режимі проголосували лише 185 парламентаріїв.

Анатолій БЕНЬ.

Берег, з якого видніше

Всеукраїнське об'єднання «Громада» на своєму п'ятому з'їзді, що відбувся у Дніпропетровську, ще виразніше заявило про себе як про соціал-демократичну партію.

Чи не найцікавішим на з'їзді був звіт прем'єр-міністра опозиційного кабінету міністрів народного депутата Юлії Тимошенко. Доки інші партії дискутують, наперевій обіцяючи золоті гори, опозиційний кабінет «Громади» напроваджує понад тридцять законопроектів щодо податкової політики, практики приватизації та підтримки власного товаровиробництва і соціального захисту населення.

Збирався з'їзд, власне, для того, щоб підсумувати роботу, проведеної під час останньої виборчої кампанії, щоб визначити завдання на найближчий період. Стосовно першого, то доповідав Павло Лазаренко виявився прихильним і критичним. Вітатися та спочивати на

лаврах, мовляв, не доводиться. Хоч і пододала партія 4-відсотковий бар'єр на виборах, та домоглася аж ніяк не того показника, на який сподівалася. Шалений тиск з боку владних структур та інформаційна блокада, які випали на долю «Громади», не можуть бути виправдані. Найперше провина в цьому парті, що не зуміла звести нанівець перелічені і не пере-

лічені перепони та завоювати більш масову прихильність до себе.

Звідси рішення: до жовтня цього року здійснити перерестрацію своїх членів; переглянути, удосконалити і посилити всі свої структури на рівні областей, районів та міст; діяти навіть аж до створення партійних осередків у селищах, селах і в мікрорайонах великих населених пунктів.

Партійні рядки

Вже тепер щодо цього багато важливе діяльність фракції «Громади» в парламенті. На неї перекладається весь тягар реалізації того, що партія обіцяла й гарантувала своїм виборцям.

До речі, питання ініціювання відставки нинішнього уряду, сказав Павло Лазаренко, не зняте, а просто відкладене до виборів Голови Верховної Ради. Залишаються принципово центристською, «Громада» на з'їзді надала змогу своїм посланцям у найвищому законодавчому органі відшукувати спільноту та партнерів і серед лівих сил, і серед позафракційних депутатів. Зокрема, і серед тих, котрі вийшли з фракції НДП чи Партії зелених. Аби виник об'єктивний ймовірний нині «Лівий центр».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ви обіцяли бути чесними

НАШІ власні кореспонденти у всіх областях України та в столиці провели опитування. Респонденти мали відповісти на два запитання: «Кого ви бачите на посаді Голови Верховної Ради України?»; «Кого б ви хотіли бачити переможцем на президентських виборах 1999 року?». Перекопаний, що відповідає на ці запитання нині досить актуально. Можливо, вони допоможуть народним депутатам України прискорити обрання керівництва законодавчого органу, швидше приступити до роботи. А майбутнім претендентам на пост Президента зробити правильні висновки.

Рейтинг

Сьогодні ми подіємо результати опитування з першого запитання.

Отже, опитані не висловилися у своїй абсолютній більшості за якусь одну кандидатуру на посаду Голови Верховної Ради України. Тобто жоден з кандидатів на цю посаду не набрав більше половини голосів. При цьому слід зазначити, що самі ми не пропонували респондентам, так би мовити, списку кандидатів. Люди виходили, мабуть, з реалій, що склалася в парламенті, називаючи імена тих, кому віддають перевагу. Найбільше прихильників на посаду голови парламенту мають: Олександр Мороз — 24,5%, Леонід Кравчук — 13,3%, Іван Плющ — 9,3%, Петро Симоненко — 8,5%, Михайло Сирота —

7,5%, Юрій Костенко — 4,5%, Павло Лазаренко — 5%, Євген Марчук — 3,5%.

Згадувалися у зв'язку з обранням на цю посаду й такі особи: Наталя Вітренко, Юлія Тимошенко, Олександр Бандура, Сергій Головатий, Віктор Пинзеник, Юрій Кононов, Іван Зінець, Василь Італій Кононов, Олександр Лавринович, Євген Смирнов, Григорій Омельченко, Володимир Шерба, Володимир Філенко, Віктор Медведчук, Анатолій Матвієнко, Рефат Чубаров, Борис Олійник, Олександр Ткаченко, Іван Чиж, Вячеслав Чорновіл.

Як бачимо, спектр так само широкий, як і в самій Верховній Раді. Також насторожує те, що 17,5 відсотка респондентів не назвали жодної кандидатури на

посаду голови парламенту. Наш кореспондент з Донецької області повідомляє, наприклад, що кожні троє з п'яти опитаних не бажають бачити керівником законодавчого органу жодного з діючих нині політиків.

Лише одного з опитаних, проте, ще задовольняє. Це закарпатець без певних занять, власник новітнього «мерсика». Він перепитав: «В натурі? Мені все одне. Жити можна при цьому кляво. Нехай буде все, як є».

Утім, решта опитаних не сказала жодного доброго слова про життя-буття. А багатьох дратували самі запитання. Думаємо, для депутатів буде корисно ознайомитися з коментарями виборців.

Колішній інженер: «Мені до того нема діла. Кого не обрали б, усе одно продаватимуть країну».

Пенсіонерка: «Нічого я в цьому не розумію. Обирайте, кого хочете».

Студент: «Обирати треба мудрих і багатих. Як мають усе, крім слави. Тоді вони, може, заради ній щось корисне для країни й зроблять».

Бізнесмен: «Кого на які посади не оберуть — все одно. Така країна, така мораль».

Викладач вузу: «Те, що відбу-

вається в парламенті, — сором на весь світ. Невже треба демонструвати все своє глумство й обмеженість? Хоча б на людях прагнули виглядати краще».

Бригадир на будові: «Ріба гниє знаєш звідки? Про яку дисципліну в країні можна говорити, коли там, нагорі, так діється? Провели б рейтингове голосування, обрали б першого у списку. Не так уже й важливо, хто це буде, — комуніст чи рухівця». Колесо історії в одній окремо взятій країні вже не повернеш».

«Вільний художник»: «Передусім думаю про те, як завісім зальти. А вибір робити залишаю вам».

Машиніст поїзда: «Я за порядком у країні. Владу мають одержати досвідчені політики».

Домогосподарка: «Я взагалі не в курсі цих подій. Та, вважалося, домагається місяць і на публіці — це поганий тон».

Продавець: «Більше думаю, кому б продати оце баракло. Яка різниця, хто там буде? Адже вони влаштовують тілкі своє життя».

Безробітна: «Спитайте краще, що сьогодні їла я та мої діти...»

Спортсмен: «Кого заведого, аби швидше».

Підприємця: «Мені потрібна стабільність».

Працівник музею: «Парламент треба розпустити».

Робітник: «Краще — диктатура».

А ось що пише наш дніпропетровський кореспондент. «Цього разу проводили опитування було важко і навіть непримно. Відсотків 30—40 тих, до кого звертався, навідріз відмовлялися відповісти. Віри та надії не викликає жоден з нинішніх політиків — і квіт. А майже стільки ж респондентів роздратовано і гнівно коментували, завершуючи свої спілі чати: «Обирати нема з кого, а самі вибори до парламенту — обман». Наша кореспондентка зі Львова також пише, що пролунало багато відповідей на кшталт: «Ще не родився такий, а нинішні себе скомпрометували».

Як ви помітили, мабуть, шановні читачі, ми не наводили міркувань щодо партійної належності майбутнього голови парламенту. Тут точки зору наших респондентів практично збігаються з реальним партійним представництвом у Верховній Раді. А от втрачати надії на краще, думки про диктатуру — це вже серйозно. Це саме те, що має справити на депутатів вплив. Голоси виборців, віддані за 29 березня, — це реальна влада, якою вас наділили, бо ви обіцяли бути чесними».

УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ**Про списання та реструктуризацію
податкової заборгованості
платників податків —
сільськогосподарських підприємств
і цукрових заводів (комбінатів)
за станом на 1 січня 1998 року**

Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України **постановляю:**

1. Списати з платників податків — сільськогосподарських підприємств, включаючи рибні господарства, риболовецькі колгоспи та селянські (фермерські) господарства, а також цукрових заводів (комбінатів) незалежно від форм власності (далі — платники податків) суми податкової заборгованості із сплати пені (крім сум пені, нарахованих за порушення строків розрахунків за здійснення операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності), штрафних та фінансових санкцій до Державного бюджету України, Пенсійного фонду України і Фонду соціального страхування України, нарахованих відповідно до законодавства, за станом на 1 січня 1998 року, без врахування надходжень з 1 січня 1998 року до дня набрання чинності цим Указом включно, які зараховуються в рахунок сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) за 1998 рік.

2. Реструктуризувати суми податкової заборгованості із сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), перелічених у статті 4 цього Указу, без врахування сум пені, штрафних та фінансових санкцій, нарахованих відповідно до законодавства на цю заборгованість і списаних згідно із статтею 1 цього Указу, за станом на 1 січня 1998 року, без врахування надходжень з 1 січня 1998 року до дня набрання чинності цим Указом включно, які зараховуються в рахунок сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) за 1998 рік.

Реструктуризація проводиться шляхом розстрочення сплати податкової заборгованості на 60 місяців.

Сплата реструктуризованої податкової заборгованості розпочинається з 1 січня 2000 року і провадиться рівними частками до 15 числа кожного місяця.

3. За умови сплати у 1998 році платниками податків сум податків і зборів (обов'язкових платежів) до Державного бюджету України і державних цільових фондів, що дорівнюють або перевищують суму податків і зборів (обов'язкових платежів), нарахованих на сплату у 1998 році згідно із законодавством, таким платникам податків списується вся сума податкової заборгованості до Державного бюджету України і державних цільових фондів за станом на 1 січня 1998 року.

4. Реструктуризація податкової заборгованості поширюється на: податок на додану вартість; податок на прибуток підприємств; плату (податок) за землю; збір до Державного інноваційного фонду України; збір за спеціальне використання природних ресурсів; збір до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення; збір на обов'язкове державне пенсійне страхування; збір на обов'язкове соціальне страхування; прибутковий податок з громадян — працівників колективних сільськогосподарських підприємств, включаючи рибні господарства, риболовецькі колгоспи;

податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів.

5. Органи стягнення, де перебувають на обліку платники податків, які мають заборгованість за зобов'язаннями перед державою, за результатами розгляду фінансово-господарської діяльності та бізнес-планів цих платників податків на засіданнях міжвідомчої і регіональних комісій з питань проведення сананії підприємств агропромислового комплексу у місячний строк з дня набрання чинності цим Указом приймають рішення щодо списання, а у тримісячний — щодо реструктуризації сум податкової заборгованості, зазначених відповідно у статтях 1 і 2 цього Указу, та повідомляють про це платників податків.

6. У тижневий строк з дня прийняття відповідних рішень і до 1 січня 2000 року органи стягнення зупиняють стягнення з платників податків у безспірному порядку сум реструктуризованої податкової заборгованості і відкликають з уповноважених банків розрахункові документи щодо їх сплати.

Суми податкової заборгованості, реструктуризованої у порядку, визначеному цим Указом, у разі несплати платником податку у встановлені статтею 2 цього Указу строки стягуються органами стягнення у безспірному порядку.

7. За підсумками 1998 року платники податків, які виконали умови, передбачені у статті 3 цього Указу, подають до органів стягнення заяви про списання податкової заборгованості.

Органи стягнення у двотижневий строк приймають рішення щодо списання цієї заборгованості.

8. Податкова заборгованість із сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), передбачених законами України, але не зазначених у статті 4 цього Указу, реструктуризації не підлягає, крім випадків, передбачених статтею 9 цього Указу.

9. Рішення про списання та реструктуризацію податкової заборгованості платників податків з місцевих податків і зборів (обов'язкових платежів), а також з пені, штрафних і фінансових санкцій, нарахованих відповідно до законодавства на заборгованість із зазначених податків і зборів (обов'язкових платежів), приймаються відповідною радою у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Указом згідно з умовами, визначеними цим Указом.

10. Списання та реструктуризація податкової заборгованості проводиться в порядку та на умовах, визначених пунктами 4, 5 і 6 статті 3, пунктом 2 статті 4, пунктами 2, 3 і 4 статті 5 та пунктом 2 статті 7 Закону України «Про списання та реструктуризацію податкової заборгованості платників податків за станом на 31 березня 1997 року».

11. Цей Указ набирає чинності в порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
18 червня 1998 року.
№ 651/98.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про фіксований сільськогосподарський податок

Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України **постановляю:**

1. Запровадити, починаючи з 1999 року, фіксований сільськогосподарський податок, що сплачується сільськогосподарськими товаровиробниками у грошовій формі.

Фіксований сільськогосподарський податок застосовується замість:

податку на прибуток підприємств;

плати (податку) за землю;

податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів;

комунального податку;

збору за геологорозвідальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету;

збору до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення;

збору на обов'язкове соціальне страхування;

збору на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання автомобільних доріг загального користування України;

збору на обов'язкове державне пенсійне страхування;

збору до Державного інноваційного фонду України.

Інші податки та збори (обов'язкові платежі), визначені Законом України «Про систему оподаткування», сплачуються сільськогосподарськими товаровиробниками в порядку і розмірах, визначених законодавством.

2. Платниками фіксованого сільськогосподарського податку (далі — платники податку) є сільськогосподарські товаровиробники різних організаційно-правових форм — колективні та державні сільськогосподарські підприємства, акціонерні товариства, агрофірми, селянські (фермерські) господарства та інші виробники сільськогосподарської продукції (далі — підприємства), в яких сума, одержана від продажу сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки за попередній звітний (податковий) рік, перевищує 50 відсотків загальної суми валового доходу підприємства.

У разі, коли у звітному періоді валовий дохід від операцій з продажу сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки становить менш як 50 відсотків загального обсягу продажу, підприємство сплачує податки у наступному звітному періоді на загальних підставах.

До платників податку належать власники земельної частки (паю) та орендарі земельних ділянок, які виробляють сільськогосподарську продукцію.

Не можуть бути платниками податку сільськогосподарські товаровиробники, у яких сума податків та зборів (обов'язкових платежів), включених до складу фіксованого сільськогосподарського податку, що її нараховано у 1997 році, перевищує суму фіксованого податку, нараховану за нормами цього Указу, більш як у два рази.

Платники податку мають право на вибір форми сплати фіксованого сільськогосподарського податку. Про своє рішення щодо форми сплати податків та зборів (обов'язкових платежів) відповідно до законодавства сільськогосподарські товаровиробники зобов'язані повідомити орган державної податкової служби не пізніше 1 січня року, що настає за звітним.

Зміна порядку сплати податків та зборів (обов'язкових платежів) протягом звітного (податкового) року не допускається.

3. Об'єкт оподаткування є площа сільськогосподарських угідь, перелічених сільськогосподарському товаровиробнику у власності або на правах користування, в тому числі на умовах оренди.

Ставка фіксованого сільськогосподарського податку з одного гектара сільськогосподарських угідь встановлюється у відсотках до їх грошової оцінки, яка проводиться відповідно до методик, затверджених Кабінетом Міністрів України, у таких розмірах:

для ріллі, сіножатей та пасовищ — 1,3;

для багаторічних насаджень — 0,3.

Грошова оцінка сільськогосподарських угідь у разі необхідності може уточнюватися із законодавством.

4. Платники податку визначають суму податку у порядку і в розмірах, передбачених цим Указом, за підсумками звітного (податкового) року і сплачують її в бюджет до 20 січня року, що настає за звітним.

Платники податку протягом звітного (податкового) року щомісяця до 20 числа сплачують в бюджет фіксований сільськогосподарський податок рівними частками не менш як 60 відсотків сум податків та зборів (обов'язкових платежів), які

входять до його складу, за попередній звітний (податковий) рік.

Розрахунок цього податку щороку до 1 лютого подается до відповідного органу державної податкової служби.

Платники податку перераховують у визначений строк кошти на окремий рахунок відкритий Державною казначейство України у районах.

Відділення Державного казначейства України у районах наступного дня після надходження коштів перераховують суми фіксованого сільськогосподарського податку у таких розмірах:

до Державного бюджету України — 4 відсотки;

до місцевого бюджету — 18 відсотків;

на обов'язкове державне пенсійне страхування — 68 відсотків;

на обов'язкове соціальне страхування — 2 відсотки;

на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання автомобільних доріг загального користування України — 2 відсотки;

до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення — 5 відсотків;

до Державного фонду сприяння зайнятості населення — 1 відсоток і повідомляють відповідний орган державної податкової служби про загальну суму податку та її розмежування.

6. Органи державної податкової служби у районах ведуть облік нарахування і сплати сум фіксованого сільськогосподарського податку за формою і в порядку, затверджених Державною податковою адміністрацією України.

Контроль за своєчасним і повним надходженням сум фіксованого сільськогосподарського податку здійснюють органи державної податкової служби.

7. Сільськогосподарські товаровиробники несуть відповідальність за правильність обчислення, своєчасність подання розрахунків та сплати сум фіксованого сільськогосподарського податку згідно із законодавством.

8. Цей Указ набирає чинності в порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України і діє у період з 1 січня 1999 року до 1 січня 2004 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
18 червня 1998 року.
№ 652/98.

УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ**Про деякі питання,
пов'язані із встановленням
ставок акцизного збору
і ввізного мита**

З метою оперативного вирішення питань оздоровлення економічного стану підприємств, установ і організацій, стимулювання виробництва продукції вітчизняними товаровиробниками та відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України **постановляю:**

1. Установити, що Кабінет Міністрів України має право вносити зміни до ставок акцизного збору і ввізного мита на товари, перелік яких затверджується Верховною Радою України.

2. Заборонити Кабінету Міністрів України встановлювати нульові ставки акцизного збору і ввізного мита на товари, зазначені у статті 1 цього Указу.

3. Цей Указ набирає чинності в порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
18 червня 1998 року.
№ 653/98.

УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ**Про мобілізацію додаткових коштів
на фінансування соціальних виплат**

З метою залучення додаткових коштів для виплати заробітної плати, пенсій, стипендій, інших соціальних виплат та відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України **постановляю:**

1. Надати право Кабінету Міністрів України приймати протягом 1998 року рішення щодо спрямування коштів для фінансування виплати заробітної плати, пенсій, стипендій, інших соціальних виплат за рахунок:

1) частини цільових надходжень;

від податку на прибуток підприємств, отриманий внаслідок зміни понижуючого коефіцієнта з 0,7 до 0,6 при застосуванні норм амортизації у 1998 році, — в сумі не менше як 125 млн. гривень;

від зборів до Державного інноваційного фонду — в сумі не менш як 450 млн. гривень;

від відрахувань та зборів на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання автомобільних доріг загального користування — в сумі не менш як 70 млн. гривень;

2) коштів у сумі до 380 млн. гривень, отриманих понаслідок визначену в Державному бюджеті України суму від приватизації державного майна.

2. Цей Указ набирає чинності в порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 18 червня 1998 року.
№ 654/98.

Самоврядування: досвід

У відпустку — із зарплатою в кишені йдуть вчителі та медики, які працюють у Могилів-Подільському на Вінниччині

Про те, звідки місцева влада «черпає» кошти, розповідає міський голова Петро Бровко.

— Не з Дністра, звичайно, — відбився жартом Петро Бровко. До речі, на посаду голови його обрано вдруге. А за плечима він не має ще й сорока. Крутиться, одразу видно, як білка в колесі. Спершу він, вчорашній підприємець, набивав на новій посаді тулі, тепер все більше набирав руку в управлінні 30-тисячним прикордонним містом, яке від сусідньої Молдови відділяє лише стрічка Дністра.

Могилів-Подільський має статус міста обласного підпорядкування. А це значить, що у фінансуванні бюджетних організацій тут є певні особливості. У системі охорони здоров'я, наприклад, донедавна діяли дві лікарні — районна і міська. Була й дитяча. На території міста розташовані також два спеціалізовані диспансери, стоматполіклініка, санаторій. Всього п'ять комплексів, на жаль, не вважалося перерозподіляти на нові умови. І він без достатнього фінансування важко занаднув. Скажімо, довелося закрити дитячу лікарню. На початок минулого року моголів-

подільські медики мали дефіцит коштів, що становив сім відсотків від суми заборгованості всієї системи охорони здоров'я області. Медичні заклади занепадали на очах.

Нині, що особливо відрадно, картина діаметрально протилежна. Про те, як влада «вилучувати» хвору систему охорони здоров'я регіону, міський голова розповідає навіть на розширеному засіданні колегії Міністерства охорони здоров'я.

— Найперше, — дільтеся думками Петро Бровко, — ми, так би мовити, взяли під своє крило всі лікарняні заклади. Тепер вони належать до міської комунальної власності. За винятком тих, що залишилися в селах району, маю на увазі фельдшерсько-акушерські пункти, амбулаторії та кілька дільничних лікарень.

Така реорганізація, уточнені співрозмовник, стала можливою завдяки прийняттю концепції реформування системи охорони здоров'я. Як експеримент у містах обласного підпорядкування, а їх в області чотири, внесено певні зміни у фінансування медичних закладів. У Могилів-Подільському тепер вони фінансуються на 85 відсотків з місцевого бюджету.

— Для чого вам зайвий клопіт? — запитую в голову.

Клопіт й справді великий. Але іншого виходу не було. Бо якщо в місті не можна відійти певні кошти, то в селах зробити це, погодьтеся, — марна справа. Тим часом хвору людину не цікавить, з якого бюджету фінансується медицина, для неї важливіше інше — як врятувати власне здоров'я.

Збереження системи охорони здоров'я міський голова поставив у ряд першочергових проблем. Зверталися за допомогою, як кажуть, до всіх і вся. І люди відгукнулися. Підставили плече спонсори, серед яких немало підприємців. Медики також не сиділи склавши руки. Стоматполіклініка почала працювати на госпрозрахунок. За таким самим принципом став діяти стаціонар. Не обійшлося без приведення у відповідність до фонду лікарняних ліжок штатного розпису. Все це дало можливість додатково залучити кошти на суму, що становить п'ять частину від передбаченого в бюджеті, а з точніше — це 20,2 відсотка.

— Насамперед, — уточнює співрозмовник, — ми використали їх на погашення заборгованості з виплати зарплати.

Образно висловився з цього приводу головний лікар медичного територіального об'єднання Василь Миколок: «Уже через вісім місяців після початку експерименту, — каже він, — нам вдалося позбутися боргових хвостів, як, давайте на слово, гнійного апендициту. А вони були немалі — склалися протягом двох років».

За всіх структурних змін, — каже Петро Бровко, — категорично зобов'язалося робити лише одне — погіршувати рівень медичного обслуговування людей. І тоді, і тепер кожен з медиків відповідає, як кажуть, головою.

Нині в об'єднанні працюють над розширенням медичних послуг. Так, розпочали роботи зі створення лабораторії, де обстежуватимуть на захворювання на СНІД. Така лабораторія буде мікрорайоною. Але особливий інтерес, вважають медики, має викликати ще одна нова структура — амбулаторія сімейного лікаря.

На закінчення ще про одне. Відпускні, як до речі, й зарплату, у Могилів-Подільському часом отримують ще й освітяни. А це значно ширша категорія працюючих. І це в той час, коли в цілому в області ситуація з платіжною крампом напружена. Дійшло до того, що на розширеному засіданні колегії обласного управління освіти прийнято рішення бойкотувати першу вересня. За умови, якщо до 20 серпня вчителі не отримають зароблених коштів. Розповідь про те варту, як на мене, окремої публікації.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про встановлення ставки збору до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення

З метою оздоровлення державних фінансів і зменшення податкового навантаження на вітчизняного товаровиробника та відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України **постановляю:**

1. Установити з 1 липня 1998 р. ставку збору до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення у розмірі п'яти відсотків від об'єкта оподаткування з віднесенням сплачених сум на валові витрати виробництва та обігу платника збору.

2. Кабінету Міністрів України передбачити у проекті Закону України про внесення змін і доповнень до Закону України «Про Державний бюджет України на 1998 рік» у складі видатків Державного бюджету України додаткові асигнування на здійснення заходів, пов'язаних з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи та соціальним захистом населення.

3. Цей Указ набирає чинності в порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
18 червня 1998 року.
№ 656/98

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо прискорення розвитку фондового ринку України

З метою сприяння прискоренню формування в Україні цілісного та інвестиційно привабливого фондового ринку, подальшої його інтеграції з європейським та світовим фондовими ринками:

1. Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку за участю Національного банку України у двомісячний строк:

покласти проекти законів України про регулювання випуску та обігу покінчених цінних паперів та про оподаткування операцій на ринку цінних паперів; розробити організаційно-технічні заходи щодо створення Національного депозитарної системи та системи моніторингу фондового ринку України і подати їх на розгляд Президенту України.

2. Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку разом з Національним агентством з питань інформатизації при Президенті України за участю Національного банку України розробити та подати у тримісячний строк пропозиції щодо створення міжвідомчої інформаційної мережі та системи передачі даних на фондовому ринку України.

3. Кабінету Міністрів України вжити заходів до укладання угод з іноземними кредитними установами та міжнародними фінансовими організаціями про додаткове залучення коштів для прискорення створення Національної депозитарної системи та інших елементів інфраструктури фондового ринку України.

4. Погодитися з пропозицією Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку про створення при Комісії установи, на яку, зокрема, покладатиметься організаційне, технічне та ресурсне забезпечення створення та функціонування Національної депозитарної системи та інших елементів інфраструктури фондового ринку України.

5. Фонду державного майна України забезпечити завершення передачі з фондового ринку на державний комісії з цінних паперів та фондового ринку у тримісячний строк після закінчення сертифікатної приватизації.

6. Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку:

покласти у місячний строк проект Указу Президента України про внесення змін до Указу Президента України від 14 лютого 1997 року № 142 «Про Державну комісію з цінних паперів та фондового ринку», спрямованих на підвищення ефективності взаємодії Комісії з Кабінетом Міністрів України, відокремлення управління центральним апаратом та територіальними органами Комісії, умов та системи оплати праці її працівників, а також порядку опублікування рішень Комісії та спільних з іншими державними органами актів;

шокартально інформувати Президента України про стан розвитку фондового ринку України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
19 червня 1998 року.
№ 275/98-рп

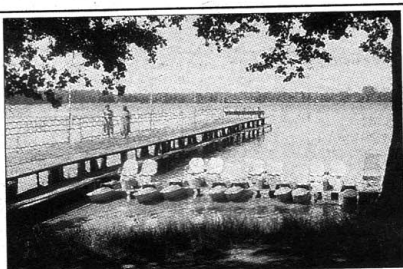
Спонсор лотереї «ГУ»

На озері Пісочному, в «Пісочній пісній»

У СУЩІЙНОМУ лісовому масиві, що на території Шацького національного природного парку, на березі мальовничого озера Пісочного розташовано волинський санаторій «Лісова пісня». Довкола нього на сто кілометрів немає жодного промислового підприємства. Тут чисте повітря, чисте повітря. Золотий пісок, джерельна вода, що бачає на срібло, а навколишній сосновий ліс — на ягоди та гриби. Сьогодні цей оздоровчий заклад Волині нічим не поступає відомим санаторіям Криму чи Болгарії. За останні чотири роки у «Лісовій пісній» оздоровилися відпочивальники майже 20 країн світу.

— Основний метод лікування в нашому санаторії — комплексна фітотерапія з використанням екологічно чистих місцевих фотосировини та цілющих медів, — розповідає головний лікар «Лісової пісні» Микола Шилдовський. — Природа Волинського Полісся багата на дикорослі трави, ягоди та гриби, які ми самі заготовлюємо. Для лікування застосовуємо майже 100 видів місцевих лікарських рослин. Наші фахівці розробили й запровадили в практику комплексну терапію з введенням радіонуклідів в організм. Нині в нас діє 12 відсотків пацієнтів вживають медикаменти. Тільки в «Лісовій пісній» можна прийняти чебрець, мелісові, валеріанові, із шіву грецькі та конюшини лікувальні ванни. Тут працює спеціальний фітотар, де відпочиваючому пропонуємо 16 видів екологічно чистого чаю. Готуємо його з липового цвіту, чебрецю, м'яти, звіробою, кореню валеріани, шипшини... Треба сказати, що хороші результати дає комплексна фітотерапія у лікуванні серцево-судинної патології, захворювань шлунково-кишкового тракту, дихальної системи, порушень обміну речовин.

У санаторії велику увагу приділяють харчуванню. Кухня тут самобутня. Де ще, наприклад, можна полаштувати морсами, виготовленими з ожжин, чорниці, журавлини чи горобини? Працівники санаторію щорічно заготовляють і консервують 19—20 тонн беззерового соку, який подають до столу відпочивальникам. А свіжі чорниці з медом? Вареники з чорниціями... І теж — з медом. Цим можна полаштувати тільки в «Лісовій піс-

ні». Як розповів Микола Іванович, протягом п'яти останніх років кілька сімей з Німеччини постійно відпочивають у цьому санаторії. Подобається їм тут рибацтво. Бо де ще є стільки озер, як у Шацькому районі? Тут їх — більш як двадцять. За кілька кілометрів від «Лісової пісні» — найбільше озеро України — Світязь.

Тут є все, що треба людині для відпочинку: спортивні зали, клуб, бари, бібліотека, сауна, тенісний та більярдний зали, човнова станція і затішні кімнати з усіма вигодами на двох осіб. А кому подобаються люкси на одну особу — будь ласка.

— Чудова природа Полісся, екологічно чисті продукти, вода та цілюще повітря. Зразковий сервіс нашого санаторію допоможе кожному не тільки позбутися хвороби, а й зняти психоемоційне навантаження, подолати кризовий період, — продовжував розмову Микола Шилдовський. — Ми вчимо відпочивальників фітотерапії, щоб і вдома вони мали змогу продовжувати процесу. Головне для нас — аби людина відпочила, попрацювала здоров'я. Щоб переконатися в цьому — приїжджайте в «Лісову пісню» — поліську лісову казку.

Автор цих рядків підтверджує: справді, в «Лісовій пісній» побувати — радіє для душі, корисно для здоров'я. Для читачів газети «Голос України», які братимуть участь у лотереї, головний лікар санаторію «Лісова пісня» Микола Шилдовський запропонував лікувальну санаторно-курортну путівку на літньо-осінній період. Отже, є шанс безкоштовно побувати в «Лісовій пісній». А хто хоче придбати путівку за власний кошт, будь ласка, телефонуйте: Волинська область, Шацький район, санаторій «Лісова пісня». Телефон: (03355) 2-55-42, 2-32-40. Факс 2-34-67.

Богдан БЕРЕГЕТА.

Волинська область.

УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИПро впорядкування
внутрішніх та зовнішніх
запозичень, що провадяться
органами місцевого
самоврядування

З метою здійснення контролю за виконанням боргових зобов'язань держави та органів місцевого самоврядування і відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України постановляю:

1. Установити, що розмір випуску облігацій внутрішніх місцевих позик, а також позик та кредитів, які отримують органи місцевого самоврядування в банківських установах, визначається місцевими радами під час затвердження відповідних бюджетів і може уточнюватися при внесенні змін чи доповнень до них, з обов'язковим погодженням цього розміру з Міністерством фінансів України.

Кошти від випуску облігацій внутрішніх місцевих позик, позик та кредитів, які отримують органи місцевого самоврядування в банківських установах, залучаються лише для фінансування відповідного місцевого бюджету з обов'язковим включенням до бюджету витрат на обслуговування зазначених позик та кредитів.

2. Випуск облігацій внутрішніх місцевих позик підлягає реєстрації у Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку після погодження його розміру з Міністерством фінансів України.

3. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку подає до 15 числа кожного місяця Міністерству фінансів України інформацію щодо чистих надходжень від облігацій, мітованих органами місцевого самоврядування за станом на 1 число поточного місяця.

4. Виконавчі комітети сільських, селищних, міських, районних у містах рад, районних державній адміністрації у містах Києві та Севастополі подають до 10 числа кожного місяця Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям інформацію щодо надходжень від позик та кредитів, отриманих у банківських установах за станом на 1 число поточного місяця.

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації подають до 15 числа кожного місяця Міністерству фінансів України узагальнену інформацію.

5. Цей Указ набирає чинності в порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 18 червня 1998 року.
№655/98.

УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИПро внесення змін
до Положення про
Координаційну раду з питань
функціонування ринку
цінних паперів в Україні

З метою забезпечення захисту прав інвесторів у процесі приватизації та у післяприватизаційний період постановляю:

Внести до Положення про Координаційну раду з питань функціонування ринку цінних паперів в Україні, затвердженого Указом Президента України від 10 травня 1997 року № 409, такі зміни:

пункт 3 доповнити новим абзацом такого змісту:

«аналіз законодавства України та розроблення пропозицій, проектів нормативно-правових актів з питань захисту прав інвесторів на фондовому ринку України»;

пункт 4 доповнити двома абзацами такого змісту:

«поршувати в установленому порядку питання про відповідальність посадових осіб органів виконавчої влади, які не забезпечили належного виконання покладених на них обов'язків щодо захисту прав інвесторів та акціонерів»;

розглядати пропозиції органів виконавчої влади з питань забезпечення прав інвесторів та акціонерів».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
19 червня 1998 року.
№ 663/98.

Паличка Коха
вийшла з-під контролю

Медицина

НА УКРАЇНУ накопичується вал хвороби, яку, здавалося, здолали — захворювання на туберкульоз межує з епідемією. За рік від цього недугу умирають понад 9 тисяч чоловік і стільки ж стають неактивними інвалідами. Всесвітня організація охорони здоров'я серйозно стурбована «експортом» важких форм туберкульозу з України до інших європейських держав.

Якщо й траплялися у нас захворювання на сухоту, то, здебільшого, у західних та північних регіонах України. І аж ніяк не стосувалося це південних з їх сухим, теплим, сонячним кліматом, ціленим степовим та морським повітрям. Але віднедавна тут не просто спалах — справжня епідемія.

— Смертність від сухот, — розповів головний лікар Миколаївського місьکتубдиспансеру Микола Шпащенко, — різко зросла: в місті кожні чотири дні вимирає від них один хворий. Загалом у диспансері на обліку вже 4,5 тисячі туберкульозників, з них понад 400 — бацилловидітелі. А нам відомі далеко не всі недужі.

Така само ситуація і в сусідній Одесі. Нині тут зареєстровано 32 тисячі уражених цією хворобою, із них 6,5 тисячі — активними формами. А скільки людей не підозрюють про свою біду, вважають симптоми, що проявляються, простудою, яка швидко минеться. Не минає. Й невідомо хворі потрапляють до лікарні тоді, коли врятувати їх неможливо.

— Це томо, зокрема, — зауважує головний лікар Одеського обл.тубдиспансеру Віталій Філюк, — що флюорографія для раннього виявлення патології легенів застосовують дедалі рідше: виходить з ладу застаріла апаратура, бракує рентгенплівки та й люди, заклопо-

тані добуванням хліба насущного, часто не звертають уваги на своє нездужання. Раніше своєчасно робилося близько 600 флюорограм на тисячу населення, а тепер — лише 120—200...

Туберкульоз атакує. Як від нього боронитися? Як відвернути, безперечно, національну біду? Знать, досвід, бажання у нас вистачить, випало чути від багатьох медиків, та водночас потрібна державна підмога, передусім — матеріально-технічна, спеціальними препаратами, адже на голому ентузіазмі лиху не здолати. Профілактична робота, по суті, розвалилася, в країні вже скорочено третину «туберкульозних» стаціонарних ліжок, харчування тут надзвичайно бідне, нових медичних препаратів не просто бракує — вони відсутні. Практично втрачено реабілітаційний етап лікування в санаторно-курортних умовах: тут теж значне скорочення ліжок (приблизно на 17 тисяч по країні), а путівки на ті, що залишилися, реалізуються на комерційних засадах... Лікування хворих, отож, якщо й ведеться, то не комплексно, не в повному обсязі, що призводить до хронічних форм, інвалідності й смертей. Про виділення додаткових ізоляційних житлових приміщень для хворих активними формами туберкульозу ніхто й мови не веде, а це не дає змоги розв'язати епідеміологічний ланцюжок у багатодітних сім'ях...

Регіональні протитуберкульозні програми через брак коштів залишаються, по суті, декларативними. А практичні заходи загальнонаціонального масштабу, як і проект закону про інфекційні захворювання, все ще десь «готуються» у столітніх чиновницьких кабінетах. Не дні й не місяці — роки. Наче над людським, над нацією й не нависла серйозна загроза...

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса — Миколаїв.

Невидимий ворог
у затишку
приватного життя

Нині 90% ліквідаторів аварій на ЧАЕС страждають на психічні захворювання, у майже 80% — депресії, що почасти призводять до самогубств. Стрімко зростає кількість ракових захворювань, особливо цитовидної залози. Ці та багато інших чинників змусили Всесвітню організацію здоров'я та асоціацію «Лікарі Чорнобиля» провести другу міжнародну конференцію «Віддалені медичні наслідки Чорнобильської катастрофи». У ній взяли участь вчені 47 країн близького і далекого зарубіжжя. Наголошувалося, передовсім, на тому, що нині для всіх важливо мати програми правильної реабілітації з допомогою науки.

Вчені, звісно, знають, як потрібно діяти, але, на жаль, для лікування потрібні значно великі кошти, а їх Україна не має. Єдина надія — на допомогу іноземців. А це і обладнання, препарати тощо. Адже порівняно з 1992 роком захворюваність дітей України зросла на 19,8%. Перше місце серед хвороб посідають різні патології, анемія тощо. 96 процентів обстежених дітей поставлено діагноз «анемія легкої форми», а в 53% — «анемія з пореаним дефіцитом заліза». Найбільш тривогою викликає стан здоров'я дітей, народжених від батьків-чорнобильців, особливо тих, що зазнали гострого променевого ураження.

Смертність серед ліквідаторів з 1987 по 1997 рік зросла в 10 разів. Так що є над чим думати.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Не будьте в черзі сто тисяч першим...

У Запорізькій області — то тисяч інвалідів, серед яких третина — діти. Життя їх постійно погіршується.

— Якщо торік потреби області на соціальний захист інвалідів були профінансовані на 25 відсотків, то нині передбачено аж 16! — розповідає заступник керуючого відділенням Фонду соціального захисту інвалідів у Запорізькій області Володимир Мосюков. — Найстрашніше те, що люди скаржаться не на відсутність державної фінансової допомоги, а на безсердечність, недовідасть під час прийомів у керівників промислових підприємств району та міст.

— Певен, мене правильно зрозуміли нинішній міський голова Запоріжжя Олександр Головак, — долає Володимир Якович, — але ми більше відчували його турботу про інвалідів, коли він був директором «Світлотехніки». Тоді з його ініціати було відкрито цех надомної праці для 100 інвалідів. Нині щезу вже немає. Немає вже у місті й комбінату надомної праці.

Чи не єдиним в області центром, де задіяні «золоті руки» інвалідів, залишається Комунісарська організація інвалідів. Працює 7 майстерень, і кожен каліка може заробити собі на життя. А ось Пологівська районна організація, яка кілька років тому «гриміла» на всю Україну, нині переживає великі труднощі. Там уперше в нашій державі було створено спільне підприємство за участю Фонду інвалідів, але воно не витримало податково-

Соціальний захист

го тиску: з кожної заробленої гривні на власні потреби лишалось тільки 20 копійок...

Володимир Мосюков переконаний: власні інститути області та міст могли б посприяти в реалізації конкретних ідей фонду. Скажімо, нині багато підприємств є його боржниками, бо не мають «живих» грошей, щоб сплатити за передбачені законодавством нестерпні робочі місяці для інвалідів. Розраховуватись сировиною заборонено. Тож сидять інваліди і без грошей, і без сировини, і без роботи, хоча б дешево могли заробити самі.

Між іншим, у селищі Кирилівка Якимівського району, що на березі Азовського моря, вже три роки стоїть недобудована база відпочинку для сліпих. Через брак коштів вона щодень руйнується, хоча завдяки тим же самим матеріалам у рахунок погашення заборгованості підприємств можна було б вирішити питання її будови.

... Під час нашої розмови пролунав телефонний дзвінок. Директор одного із заводів почав допитувати Володимира Яковича за ті «злашасні борги». Мій співбесідник стримано попросив його зателефонувати пізніше, пояснивши мені, що не боїться таким горе-керівникам сказати: «Не довели, Господи, вам пізнати долі інваліда, бути сто тисяч першим у черзі за допомогою... Краще поспішайте робити добро людям!»

Запорізьке відділення Фонду соціального захисту інвалідів ось уже третій рік поспіль пропитує для дітей-інвалідів конкурс «Нагнаний» і вдруге — фестиваль художньої творчості «Повір у себе». А чого варті допомога фонду і літнім, і дорослим, які мають щастя до художнього слова, у виданні збірочок віршів та прози? Скажімо, у Світлані Орленко — випускниці однієї із гімназій обласного центру — видано чотири книжечки. А Віра Шербіна має вже дві збірки віршів. Віршів вистрадало, адже може писати лише... ногою.

Володимир ДУПАК.
Запорізька область.

Якщо кримінальні зірки загораються,

НЕШОДАВНО у самому центрі Львова на фасаді прекрасного старовинного польського будинку був встановлений електронний годинник із «зворотнім» часом. Він відраховує секунди, що залишилися до певної історичної події. Львів'яни зазначають, що ця подія — початок третього тисячоліття. Але багато жителів міста вважають, що оті невблаганно зникаючі секунди — це час, який залишився до катастрофи: повного провалу древнього Львова (а з ним — і всієї України) у страшну пірею диких кримінальних середньовіччя.

1. Трохи історії

У своїй книжці «Лівий марш України» лідер Компартії Петро Симоненко висловив новий цікавий погляд на історію України. Суть його полягає у тому, що націоналістичні і так звані націонал-демократичні сили за декілька коротких часів свого панування (років, місяців чи навіть днів), попри гучні державницькі гасла, завжди страшенно РУЙНУВАЛИ українську державність: занепадали господарство, продавали і втрачали території, винищували народ. А інтернаціоналісти, що приходили їм на зміну, державу фактично ВІДБУДОВУВАЛИ: відновлювали справедливі закони, збагачували народ, вигнали державників. Іскравий приклад — Україна у XX столітті. Діяти: у десяти-двадцять і в соткові роки, — повторили ці страшні цикли «націоналістична руйнація — комуністична відбудова». Третій подібний цикл розпочався на наших очах в кінці вісімдесятих років.

Щоб якось приховати цю історичну закономірність від народу, теперішня влада намагася всіляко перекувати на наших очах в кінці вісімдесятих років. Але звернімося хоч би до пастирського послання українцям від 5 серпня 1914 року митрополита Андрія Шептицького, якого дехто вважає навіть «совістю нації». У цьому зверненні написано: «... жертвою майна і крові ми повинні довести нашу вірність священній особі, династії та престолу», тобто австрійському імператору. Чи загубили «німецького гетьмана» Скорпадського або продаж Петлюрою Галичини полякам. А куди нам діти документи Юнорберга про гітлерівських агентів ОУН-УПА? Що робити з ПОВНИМ текстом бандеро-фашистського «Акту проголошення незалежності» та листуванням Стецька з Гітлером? Це ж вам не липовий наказ Жукова про «виселення українців», незграбно перетисніти нинішніми псевдоісториками з геббельсівської воєнної листівки. Тут свідчать серйозні документи міжнародного визнання.

Не маю наміру когось спалювати чи образити. Така вже наша українська історія, така і наша сучасність. Історія у народу одна: і в комуністичній, і в націоналістичній. Але різниця (і велика різниця!) полягає в історичному виборі народу України, у його волевиявленні — чи то у 1919-му, чи 1939 році, чи зараз, на останніх парламентських виборах. Народ знову і знову вперто довіряє комуністам і хоче майже всі при владі. Але, в черговий раз втрачаючи на владу, люди суворо запитують: «А як ви, товариші комуністи, збираєтеся повернути державу до життя? В чому буде різниця між вами і ними?» Багато було таких запитань особисто до мене у передвиборній кампанії. Алге трудової людини за останніх десять років так задурили злодійськими «реформами», що вона зневажила оту маячню про «реструктуризацію», «ваучеризацію», «приватизацію», «монетаризм»... Звичайна людина хоче ясної відповіді на своє просте запитання.

Ця стаття — спроба відповісти нашим виборцям.

2. «Верх ганьби і неподобства:

партія при владі захищає «своїх» мерзотників!!»

Горбачовська перебувала відкрито шлюзу для виручного потоку велими сумнівних «рятувальників держави».

Слідом за Єльциним з його «ляганням на рейки», за Явлинським — ратівником СРСР протягом «500 днів», за Федоровим і Гайдаром на Україну накинудили наші «націонал-рятувальники». Розпочався «хіт-парад» українських наполеонів, котрий триває до нинішнього дня. Вихрив його, натурально, мотугний пан Чорновіл — він ще десять років тому придумав для своєї передвиборної програми «федералізацію України», а як сів у крісло львівського губернатора — втілює власну ідею у «Галицькій Асамблеї». Потім був пан Юхновський, який пропонував збагачувати Україну шляхом продажу різкоземельних металів. Потім — Кравчук із своїми п'ятьма «Д» (пам'ятаєте? — Демократія! Державність! Добробут!!).... Нарешті, вже чотири роки Україна «вітине і бує» під керівництвом Леоніда Кучми з його знаменитою програмою під гаслом «Порядок і порядність!». Це гасло дійсно абсолютного універсальне для всієї череди «спасителів держави». Бо ж, воїстину, — яка у наших вождів порядність, такий маємо і поряток...

І отут підходимо, як кажуть у Галичині, «до седна справи» — до сути діла. Ми вже якось забули просту істину, з якою проживли 70 років: будь-яка програма тільки тоді когось варта, коли її підтримає народ. Банально? Але як актуально! Давайте спитаємо себе: чи міг би зараз Президент Кучма (чи інші кандидати у президенти) підняти народ на будівництво в Україні, скажімо, Дніпрогесу? Думаю, відповідь одностайна: не тільки Дніпрогес, але й сільсько-дизель-електростанцію не збудували б. А перемоги Гітлера? Смішно навіть питати... Але ж більшовики на все це народ підняли!! І зробили це тому, що свого часу комуністичні вожді зуміли ТАК підбрати «команди», розставити ТАКИХ людей на керівних постах, ТАК жорстко контролювати своїх партійних керівників, що НАРОД ІМ ПОВІРИВ. І за тим керівниками пішов. (До речі, ота зазочка про «глобальну і остаточну поразку комунізму» — це просто прояв втрати довіри народу до лідерів. На щастя, як бачимо, — втрати тимчасові, бо заручі біжні «мозкові центри» тепер уже змушені розробляти і впроваджувати «державні системи фальшування виборів».)

Боюся бути банальним, але повторю основну думку: справа не в геніальності тих чи інших програм, а в елементарній порядності і лідерських якостях керівників, котрі ці програми впроваджують. І не треба думати, що гасло «Калори вирішують усе!» — спадщина клятого тоталітаризму. Спитайте у молодого сучасного менеджера — він підтвердить життєву актуальність цих трьох слів, які вже стали безсмертними. Більше того, історія вчить, що справжній вождь народу завжди народжує свою керівну державну еліту так, як жінка дитину: в муках. Наведу історичний приклад.

... В одній державі декілька високопоставлених партійців із правлячої партії творили огидні зловживання з житлом. Зокрема, давали житло не тому, хто потребував, а начальству. Коли ж таких «керівників» спіймали на гарячому, то за них заступилися ще вищі начальники і не допустили притягнення злочинців до суду. Знаймо до болю ситуація, чи не так? Але наш приклад — історичний. Час його діл — березень 1922 року. Місце діл — Москва. Партійні злочинці — чиновники-комуністи. А їхні високі заступники — Московський комітет партії і Московська ра-

да. Що ж робить у цій ситуації глава держави? Прочитуйте його лист до Політбюро ЦК (з незначними скороченнями):

«Московський комітет (...) уже не вперше фактично послабляє злочинцям-комуністам (...)».

Робиться це «помилково». Але небезпека цієї «помилки» гігантська. Пропоную:

...Оголосити сувору догану Московському комітету за послаблення комуністам (...)».

...Підвердити всім губкомам, що за найменшу спробу «впливати» на суди у сенсі «пом'якшення» відповідальності комуністів ЦК буде виключати з партії.

Циркулярно оповістити НКЮст (коли губкомам), що комуністів суди зобов'язані карати суворіше, ніж некомуністів.

...Доручити Президії ВУВК оперітти президію Мосради доганю в пресі».

(Ленін, твори, т.45, с.53)

Але Ленін не був би собою, якби на завершенні листа не додав своєї знаменитої фрази про «своїх мерзотників», фрази, яка винесена у заголовку цього розділу.

Мал. Бориса РЕВЧУНА.

3. «А що у нас?!»

Розумію, що наступне питання буде виглядати найімені, але все ж такі постанови його: якщо була б зараз наша держава, якби нинішня влада Кучми — Пустовоїтенка таким же чином поставилася до своїх можливих мерзотників, наприклад, з Народно-демократичної партії або з «вертикалі влади»? Може, хотіло дійсно знає приклади такого ж вимовного ставлення глави уряду до НДП'євських банкірів, біржовиків, податківців, адміністраторів та інших чиновників, які складають партійне ядро? Ой, щось не чути... А може, я перебільшую? Може, й нема чого чіплятися до людей, бо у державного чиновництва з корупцією все в порядку: може, й справді сотні тисяч нових порядних чиновників сумісно працюють на благо держави, чесно отримують свої скромні зарплати, полюбляють з народом нинішні злигодні?.. Що ж, можливе й таке.

Але чому тоді «найкраща подруга України» з дружиної Америки пані Мадлен Олбрайт нещодавно виставила нашому Президентові майже ультиматум: як не подолає корупцію в країні, не створить нормальний інвестиційний клімат, грошей Америка не дасть! Ні тобі інвестицій, ні кредитів, ні «транші», ні «стенд-бай». А якщо недостатньо ультиматуму пані Олбрайт, давайте послухаємо Річарда Морнінгстара, американського куратора української влади. Він недавно ще раз повторив ту ж американську позицію для українського «державного рекету» (так пан Марчук досить влучно називав нинішню державну владу).

Виходить, є всі підстави вважати, що головною причиною бід України є не спадщина «клятого минулого» — бо дехто ту спадщину ще й досі розкрадає і продає; не підступність «старшого брата» — бо той старший брат мільярдів доларів на у борг дав, хоч сам голодний; не далекий «гулагі-голомодний» і навіть не «антидержавність лівих сил». Люди все більше переконуються, що головна причина зовсім інша: в державі стає нормою елементарна неспроможність, страшна злодійкуватість

і кричуща непорядність керівної команди на всіх рівнях вертикалі влади — від сільського району до президентського палацу. Для того, щоб дійсно оздоровити Україну, треба найперше відповісти на питання: хто створив і хто підтримує такі кримінальні НОРМИ? Дати народу доказову відповідь на це питання — перше завдання лівих сил. Щоб не бути голосливим, звернуся до конкретних фактів.

4. Три голівні «національного П'ємонт» як дзеркало кримінальної «революції»

Скласалося так, що у сьогоднішніх українських негараздах дехто звик звинувачувати Західну Україну. Горді й працюючі галичани в тому не винні. Мені здається, що негативне ставлення до «П'ємонт» і «Острова Свободи» викликане галасливою і безларною жменюкою людей. Їм вдалося на горбачовський хвилі перебувати на чолі пропархати до влади, і потім за допомогою так званого «еванделіського виборчого ефекту» не тільки утримувати місцеву владу, а й досить серйозно впливати на формування державної влади в Києві.

Звичайно, така «еліта нації» не може бути стабільною. У Львові за останні десять років вона поміняла трьох лідерів відповідно, три керівні команди.

Перша команда — Чорновіл. Саме під його промовою на Львівщині демократи вперше прийшли до влади ще «в червоному оточенні» — коли місцева і центральна влада України була в руках комуністів. Саме команда Чорновіла призвела до різкого обвалу виробництва на заході держави. Навіть за самоошкіна львівської влади, у 1991 році спад обсягу промислової продукції в «Галицькій Асамблеї» був майже вдвічі вищим, ніж у «червоній Україні». Різно зростають в західному районі і ціни: у Львові продукти вже тоді коштували на 30-40 % дорожче.

І, звичайно, саме тут виникають перші сплески регіонально-державної корупції за «державнішою ширмою». Хіба не першою масовою акцією команди Чорновіла став збір із громадян покровити «на трансляцію сесії обрання»? Тисячі людей і організації за літо гроші, газети просялявали ефірною длавою, телевізійні автобуси стояли і обирали, гучномовні реєли на площах голосами депутатів... Але коли перші депутати «державників» попалися з контрабандою на митниці, то при обговоренні цього прикрого факту не тільки гучномовні, а й звичайнісінькі кухонні «брехунки» були у львів'ян негідно відключені. А народні гроші «на трансляцію»? Про їх долю можна тільки догадуватися з деяких слів пана Чорновіла: «...Область була перетворена в опору базу, тут були створені максимально сприятливі умови для становлення, розгортання матеріальної бази для подальшого походу на схід» (тут і далі виділено мною. — О. Г.). Нині всі держава якраз і пожинає плоди того їхнього «походу на схід».

До речі, оцінку корумпованості команди Чорновіла дуже цікаво послухати від нього самого — наприклад, з доповіді на сесії обрання (грудень, 1991 р.): «Масові зловживання і розкрадання поширилися на всю сферу матеріальної виробництва... А хто ж винен у раптовому виверненні вулкану корупції? На це Чорновіл дав абсолютну існу і вичерпну відповідь: «Формальні принципи кадрової політики. Нам вдалося укомплектувати ключові позиції людьми, безумовно відданими справі будівництва незалежної української держави і разом з тим достатньо компетентними для проведення розробленої обласною радою економічної політики». Дійсно, Чорновіл почав масову етно-політичну чистку кадрів під висвітлюю атестатції. «Атестували» не тільки керівництво, а буквально всіх: журналістів, лікарів, суддів, військовос-

Значить, в Україні це комусь потрібно

любовців, навіть дільничних інспекторів міліції. А ніякі ті політики, які так пишуться своїми «досвідченими» у кадровій поліції, зі своїх керівників криєся кричати: при владі комуністична партменклатура!

Але тоді, в 1991 році, щось там не витанцювалось у тих чорновільних «принципах кадрової політики». Бо «безумовно» віддані і компетентні! повели себе так, що пан голова обдарили був змушений зректися поста і спішно емігрувати з сучасного П'ємонта до провінційного Києва. А у Львові розпочалася нова ера — ера Гориня.

Отже, друга команда — Гориня. Зміна лідера не змінила ані генеральної лінії, ані стилю роботи керівної корупційної команди. Навіть прикормлені місцеві газети постійно публікували матеріали про кримінальні скандали влади: про хабарі за земельні ділянки, про липові кредити для обласної ради, про знайомих мільярди на банківських рахунках місцевих властей, про дивні «звільнення» від військової служби дітей високоставлених чиновників... Але майже всі матеріали в пресі закінчувалися однаково: «ведеться розслідування», «заведено кримінальну справу», «займається прокуратура». Далі якось не йшло.

І тільки заступнику Гориня, палкому націоналісту пану Юрію Зими вдалося зламати цю львівську традицію абсолютної бездіяльності. Він таки сів на лаву підсудних, але для цього повинна була попрацювати майже вся світова преса і найвищі посадові особи, до Президента Кучми включно. Читач, без сумніву, не забув львівську «справу дітей». Тоді під керівництвом заступника губернатора була створена обласна мережа продажу немовлят за кордон, в якій «засвітилися» високі державні і церковні прізвища. Звичайно, справу чекало стандартне «демократичне» закінчення: «ведеться слідство». Але газети Англії, Німеччини, США, Росії так сколихнули світову громадську думку, що національно свідомого заступника губернатора довелося взяти під варту.

Ця дія нагадала палицю, яку сунули в мурашник. Наступного дня голова брадирів зібрав журналістів і в їх присутності почав телефонувати Президенту Кучмі з вимогою звільнити з-під варту свого заступника. І головного звинуваченого було звільнено! Журналісти наочно переконалися, як працює «вертикаль влади».

До речі, про вертикаль. Ще за часів Чорновола Президент Кравчук зробив офіційну заяву про те, що він «буде спиратися на Рух». Сьогодні та опора на Рух отримав новий ракурс. Якразово висвітлює демонстративне «телефонне право» — зокрема, за схемою Зима — Горинь — Кучма. Промисловий засяв орден «За заслуги» (!), який отримав губернатор Горинь від Президента — саме під час цієї справи у «справі дітей».

Але все ж така світова думка спрацювала. Гориня було дуже суворо покарано — він призначений одним з керівників регіональної митниці. Третьмі, злочинці!

Третя команда — Гладія. Здається, що третій губернатор Львівщини не злякався «страшної долі» своїх попередників. Рівень кримінальності не спадає. Факти доводять, що, наприклад, вседержавне лідерство львівської приватизації — суцільна «ліпша», оскільки в місцевому Фонді держмайна одна людина проводить за місяць декілька десятків оцінок вартості об'єктів приватизації — фактично на сотні мільйонів доларів. Отримув Львівщина і свій власний «ремонт палацу України». Це — закінчення будівництва розкішного «Палацу податківців». Розгоряється акція задушення владою Львівського аві-

тубусного заводу шляхом різкого нарощування закупок імпортованих мікроавтобусів «Пекос»...

Але все це — дрібнички порівняно із справами на Львівській залізниці. 4 вересня 1991 року львівська обласна створила комісію з перевірки діяльності службовців осіб під час ІГКЧ. В доповіді про результати її роботи голова комісії пан М. Горинь відзначає: «Заступник начальника управління залізничної... видав розпорядження про введення особливого режиму у підвадних йому структурах. Другий керівник (...). Комісія прийняла рішення про недовіру вказаним керівникам і рекомендувала обліковиком вирішити питання про перебування їх на цих посадах».

Згаданим заступником керівника залізничної був пан Георгій Кирпа. Це йому була виражена недовіра новою владою. Але за деякий час ситуація чудесним чином змінилася на пряму протилежну: недовіра була замінена такою абсолютною довірою і палкою любов'ю, що колишній заступник робить могутній стрибок угору — стає начальником Львівської залізничної, отримує звання «Кращого господарника», а ще згодом — навіть орден «За заслуги» від Президента Кучми. В чому ж оті «заслуги»?

Відповідь дуже проста, її можна про-

По-друге, та ж особа може десь узяти «векселі» на електрику по 3,8 цента за кіловат, а потім «закрити» по 4,2 цента. Це знов — залізнична економія.

По-третє, начальник залізничної може закрити половину із 50 віломічних дитячих садків, а в найпрестижнішому, в будинку — пам'яті архітектури в центрі Львова, влаштувати шість квартир для апарату управління. Ще один дитсадок він «дарує» транспортній прокуратурі. Ікаво, як наш «держслужбовець» ставиться до гнівних слів Президента Кучми, який з трибуни Верховної Ради проголосив: закриття шкіл і дитячих садків — національна ганьба! А кому — ганьба?

По-четверте, вигнавши на вулицю в безробітні десятки тисяч залізничників і не виплачуючи зарплати решті, держслужбовець, ніби із власної кишені, виїмає 81 мільйон гривень і дарує цю суму футбольній команді «Карпати».

По-п'яте, офіційно і документально доведено факт оформлення фіктивного взаємозаліку між залізницею і швейцарською фірмою «Праймтрейд А. Г.» на сотні тисяч гривень. Тобто, звичайнісіньке (серед шахраїв) фіктивне банківське авізо.

Всі ці факти — з газет. І газетний список можна продовжувати, згадуючи і персональні дачу-палац, і безплатне перевезення 200 воєнок ОУН-УПА (точніше, з оплатою заднім числом), і три фірми, які постачають електроенергію, і ще одну фірму, де головувє наближена до пана Георгія особа... До речі, що останню фірму пов'язують з планами начальника залізничної щодо заволодіння землею, яка прилягає до залізничного вокзалу. Ось слова пана Кирпи: «Я, зважаючи на практику прикордонної роботи, прийняв рішення побувати європейське копію до Львова... Міжнародний вокзал, готель. Це 16 гектарів землі нашої. Я отримав паспорт на цю землю. Я

найдю якщо не японців, то других, кому я дам частину цієї землі, побудують тут готель, бізнес-клуби й інші справи». Для цих планів пана «Я» робляться спроби приватизувати всі підходи до залізничного вокзалу, зносяться діючі об'єкти, виганяються на вулицю їх працівники, прибираються з території небажані фірми.

В американському судочинстві практикують сумарний вимір кари: за це, наприклад, 3 роки; за це — ще 10; за це ще... Те, що оприлюднили газети про Львівську залізницю, на мою думку, тягне на десятки років. Чим же можна пояснити, що, замість відповідальності конкретної службовчої особи, ми бачимо і карколомну кар'єру, титул кращого господарника і орден? Пояснення, можливо, треба шукати не в одному напрямку діяльності пана Кирпи. Раніше, за клятої тоталітарної системи, ця діяльність називалася спробами підкупити. Сьогодні, коли вища влада України проводить акцію «Чисті руки», це називають спонсорством. Ті ж самі дитячі газети сповіщають про дуже широку спонсорську діяльність залізничної.

Спонсорствується високий міліцейський чиновник — імпортомним джином вартістю 50 тис. доларів (можливо, для правильної оцінки господарювання залізничної).

Спонсорствується Південно-Західне управління прикордонних військ — на 2 мільйони 50 тисяч гривень (тут чомусь згадуються плани пана «Я» відносно міжнародного вокзалу із власною митницею).

Спонсорствується управління внутрішніх справ, міліція — на 695 тисяч гривень (тут чомусь згадуються оті банківські авізи зі швейцарцями)...

Більше того, спонсоруються такі структури, про які навіть знаменитий

«хрещений батько» Дон Корлеоне не міг і мріяти! Ви тільки подивіться:

— Прикарпатському військовому округу — 2 мільйони 540 тисяч гривень, — управлінням Служби безпеки України — 47 тисяч гривень!

Як бачимо, спонсорство має досить вибірковий, а саме — «силовий», владний характер. Цю дивну односторонність підкреслюють газети, котрі сповіщають, що коли власна залізнична спілка інвазією попросила 100 літрів бензину, то у відповідь замість бензину отримала дову повальну резолюцію на своїй заяві — про тяжку долю Львівської залізничної.

Деякі люди можуть навіть подумати, що таке вибіркове спонсорство (важко, що насправді воно значно ширше і вище) має пряме відношення і до кар'єри, і до нагород пана Кирпи. А критично налаштовані вчені, схильні до узагальнень, навіть придумали «загальну схему кримінологічної ланцюгової реакції», яка виглядає приблизно так:

1-й ступінь: У народу вкрай — влади дав (спонсорсував) — вище став.

2-й ступінь: А як вище став — то ще більше вкрай — і ще більше дав — і ще вище став.

3-й ступінь: А як ще вище став — і т. д. Серед численних публікацій на цю тему виділяється телепередача «Місто», де збиралося кілька провідних учених: політологів, економістів, юристів. Саме з їхньої колективної думки можна зробити висновок, що ота ланцюгова реакція створила могутню «атомну бомбу», яка ослаблює і розриває на шматки українську державу. Вчені констатували, що сумнівні регіональні бізнесмени на кшталт пана Кирпи делали більше перебірання на себе функцій державної влади: податкову політику, фінансування армії, правоохоронних органів і Служби безпеки, створення митних переходів, міжнародних транспортних артерій.

Нещодавно, виступаючи у Верховній Раді зі своєю програмною промовою, Петро Симоненко сказав, що внутрішні корупції України «по Збручу», «по Дніпру», «по Сивашу» нині поглиблюються з Києва. Ми пам'ятаємо, що ці корупції започаткував Чорновіл своєю «Галицькою Асамблеєю». УРСР протягом 70 років тяжко завоювала і випаршувала єдність народу. І всі знають, що народ БДВ єдиний. Але протягом восьми останніх років наша єдина держава постійно послаблюється через розвиток впливу регіональних кланів.

Тому дуже дивно є позиція офіційного Києва, який будає спостерігати (щоб не сказати більше) кримінально-регіональні розшуктування України. В ці механізми активно включаються ОБИДВІ вертикалі державної влади. Галузева влада у вигляді Узкрзалізничної, на жаль, ніяк не впливає на перебіг подій. Щодо регіональної влади, то вона продовжує згадану «лінію Чорновола — Гориня — Гладія». В результаті склалася така ситуація. Коли пан Кирпа дає 81 мільйон гривень команді «Карпати», він стає своєю людиною для «завзятого футболіста» (на львівському рівні) — губернатора Гладія. Коли безплатно перевозить у Київ 200 воєнок ОУН-УПА — стає своїм для країнних правих політиків. Коли дарує гроші і дорогі подарунки міліції та податковій інспекції, коли переселяє транспортну прокуратуру в розкішно відремонтоване приміщення найкращого дитсадку — стає недосаждним для закону. Але цього йому мало! У сферу впливу включаються регіональні органи СБУ і армії...

І чим більше пишуть про це газети, чим гучніше розгортається скандал, в якому вже «завузувала» вибухівка, тим упертіше мовчать ті особи і організації, котрі зі службового обов'язку повинні втрутитися. Як народний депутат висловлюю волю своєї вибори: суспільство повинно наразити отримати інформацію про офіційну реакцію влади і правоохоронних органів. Отож, чекаємо відповідей... Чекаємо відповідей... Чекаємо відповідей...

Олександр ГОЛУБ, народний депутат України.

Надруковано в рахунок квоти фракції комуністів у Верховній Раді України.

У ТИХ, ХТО НЕ ВСТИГ
НАХАПАТИ, ЧАС ЩЕ Є!

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

читати в газетах, почути по радіо і побачити по телебаченню. Десятки газет, радіотелепередач протягом багатьох місяців переконливо доводять до мільйонів незалежну істину: в «господарстві» пана Кирпи значна частина операцій підпадає під дію Карного кодексу України або зв'язана з кримінальними проявами. Про це пише не тільки місцева преса — «Львівський експрес», «Ратуша», «Поступ», «Суботня пошта», «Український шлях» та ін., але й центральна «День», «Всеукраїнские ведомости», «Товариш», «Регіон»... Навіть усевітньо відомо «Правда» дала матеріал під назвою «Після віячарок... динаміт». Як каже Півхуля, що більшість видань повертають до цієї теми по кілька разів, то стане зрозумілим, що діяльність пана Кирпи стала не просто розгоспозаною, а буквальним, в прямому сенсі, вибуховою.

Читач під лавиною отой інформації ніяк не може загнати: ну як це можна оперувати мільйонами гривень державному службовцеві на державній залізничній — так само вільно, як у власній кишені? Аж для розумово злоривої людини схема державного хазяйнування гранично проста: залізнична отримувє гроші за перевезення на державний рахунок і, згідно з законом, автоматично, через механізми безготівкових розрахунків, розподіляє ці гроші між власним колективом і бюджетом. В усьому світі саме так і робиться.

Але не в системі корупційної влади. Наша система чомусь дозволяє державному чиновнику робити такі операції:

По-перше, начальник залізничної чомусь може закупити тону цукру по 70 копійок за кілограм, а потім примусово продати своїм співробітникам по 90 копійок у вигляді зарплати. Різницю пан Кирпа вважає економією.

При підготовці матеріалу автором використані статті, надруковані в газетах: «День» за 17, 24 і 30 грудня 1997 р.; «Телепростір» за 29 січня 1998 р.; «Поступ» за 23 січня, 27 березня 1998 р.; «Регіон» за 21 лютого 1998 р.; «Ратуша» за 3 березня 1998 р.; «Львівський експрес» за 3-4 березня 1998 р.; «Товариш» за 26, 28 березня 1998 р. та інших.

Хроніка. Факти. Події

● Токіо

Падіння триває

Курс єни знову полетів униз. Незважаючи на те, що минулого тижня він, здавалося б, трохи зміцнів після спільної японо-американської інтервенції на валютних ринках. Вашингтон і Токіо витратили 2 млрд. доларів на підтримання японської валюти. Це дало змогу на деякий час златити тенденцію до її неконтрольованого зрештлення. Нове падіння пов'язане з розриванням інвесторів підсумками екстерної зустрічі в Токіо заступників міністрів фінансів країн «великої сімки». Китай та Асоціація держав Південно-Східної Азії, котрі знову обмежилися загальними закликами та деклараціями.

● Прага

«Праві»
одержали більшість

За попередніми даними Центральної виборчої комісії Чехії за підсумками виборів нижньої палати парламенту, її 200 кірсел поділили між собою 5 партій з 13 політичних суб'єктів республіки, що беруть у них участь. Загальна розстановка політичних сил у ній складається на користь «правих». Чеська соціал-демократична партія, котра домоглася найбільшого успіху на виборах, одержала 32,31 відсотка голосів виборців, найвищою «правляючою» — Громадянська демократична партія — 27,74 відсотка голосів. «Християнська демократична унія» — Чехословацька народна партія — 9 відсотків, Праворієнтований Союз Свободи — 8,6 відсотка голосів.

● Тегеран

Веселиться і святкує
весь народ

Іран святкує перемогу національної збірної над командою США на чемпіонаті світу з футболу у Франції. Її тут розцінюють як зміцнення політичних позицій ісламської держави на міжнародній арені. Так, відразу після переможного матчу в Ліоні президент країни Мохаммад Хатамі звернувся по телебаченню до нації з поздравленням, а іранське інформаційне агентство передало також вітальне звернення духовного лідера аятоли Алі Хаменеї. У Тегерані відбувалося щось неймовірне: 12 мільйонів жителів вийшли на вулиці столиці, нескінченні колони машин перервали нічну тишу безперервними гудками, натовпи людей з національними прапорами співали й танцювали всю ніч. А багато представників слабкої статі на порушення всіх норм ісламу розмахували зірками за голови хустками...

● Пекін

Чи прийде демократія
в Китай?

Пекін підлише Концепцію ООН з політичних та економічних принципів демократії, заявив голова КНР Цзян Цземін. Китайський лідер повідомив, що підписання «вбудується восени». Приєднання Пекіна до Концепції ООН з економічних, соціальних та культурних прав ще має ратифікувати парламент Китаю.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, спеціальний кореспондент «Голосу України» зі Страсбурга

І один у полі воїн?

(Початок на 1-й стор.)

Але щодо України ніяких сесій об'їзду бути, так би мовити, нейтрально. Навряд чи хтось згадуватиме про наші проблеми зі скасуванням смертної кари та самоврядуванням: все очікує на українську делегацію у вересні. Водночас розглядатиметься чимало питань, які зачіпають нас побіжно.

Наприклад, делегати мають обговорити діяльність Міжнародного валютного фонду (плановано виступ його виконавчого директора Мішеля Камдессю) і Європейського банку реконструкції та розвитку — а відносно України з цими ін-

Відбудеться також ціка-

стихуванням і сприймаються у нас неоднозначно. Розглядатимуть питання щодо Фонду соціального розвитку Ради Європи, співробітництво з яким теж мало б для нас певні фінансові перспективи й вигоди.

ві дискусії про виконання своїх зобов'язань Латвією та Росією, питання курдських біженців. Обговорюватимуть договір з проблемі Північної Ірландії. Заплановано виступи на сесії Короля Бельгії Альберта II, міністра закордонних справ Польщі Броніслава Геремєка та заступників глави зовнішньополітичного відомства Греції Гіоргіоса Палаврей.

На знімку: Анатолій Рахаський, народний депутат України.

Туризм — добре. Транзит вантажів — краще

ДО 140 МЛН. ДОЛАРИВ США на рік розраховує згодом заробити Болгарія на міжнародному транзиті вантажів через її територію.

Програма заходів щодо приєднання до ЄС, затверджена кабінетом Івана Костова, ставить за мету на початок наступного століття перетворити Болгарію на транспортний і розподільний вузол Балканського пієвострова. Її реалізація, сподіваються в Софії, дозволить «переклучити» на Болгарію ліву частку автомобільних перевезень з Європи на Близький Схід і до Середньої Азії, а також значно збільшити товарообіг країни з цими регіонами.

Підстави для такого оптимізму урядові Болгарії дають плани ЄС щодо прокладання міжнародних транспортних коридорів. Як повідомляє ІТАР-ТАКС, чотири з них, що фігурують у міжнародній документації під номерами, мають перетнути територію Болгарії.

Реалізація болгарської частини цих проектів, за розрахунками експертів, обійдеться у 4 млрд. доларів США. Половину цієї солідної суми, свідчать викладки фактів, Софія має забезпечити за рахунок залучення міжнародних кредитів та власних фінансових резервів.

Проте, як побоюються тут, несприятливий розвиток ситуації в Югославії може провалити частину проектів, що стосуються болгарських інтересів. Йдеться перш за все про коридор, що має сполучати Відень із Салоніками. Запровадження нового ембарго ООН проти Белграда блокує цей проект, оскільки один з відрізків автошляху проходить югославською територією. В разі запровадження санкцій проти Югославії Болгарія, як це вже сталося кілька років тому, буде ізолюваною в транспортному відношенні від країн Центральної Європи. Саме тому Софія, з одного

боку, наполягає на тому, щоб міжнародне співтовариство утрималося від занадто суворих заходів економічного тиску на Белград, а з другого — намагається підштовхнути роз'язання питання про будівництво другого мосту через Дунай. Однак зацікавлені в ньому Софія й Бухарест ніяк не можуть домовитися про місце будівництва. Болгарія наполягає на тому, щоб міст був якомога вище за течією Дунаю, краще — в районі міста Відін. Румуни хочуть будувати його ближче на схід із тим, щоб продовжити транзитний маршрут і збільшити транспортні збори з міжнародних автотеперівників.

Цю проблему обговорювали на середземноморському курорті Анталія на зустрічі президентів Туреччини, Болгарії та Румунії, однак остаточно рішення сторони так і не дійшли.

Стоянков і Константиновський домовилися про створення змішаної експертної комісії, котра має наразі визначитися з «пропискою» другого дунайського мосту. Його спорудження матиме певне значення і для України, й для інших країн Східної Європи, оскільки розвантажуватиме міст «Дружба», збудований через Дунай в районі міст Гюргево та Русе. Через нього нині здійснюють автомобільні та залізничні перевезення за маршрутом Гельсінкі—Санкт-Петербург—Москва—Київ—Бухарест—Димитровград. Міст «Дружба», збудований ще 1955 р., нині просто «здається» від навантаження і є одним з «вузких

місць» траси. За планами ЄС, із чомом він стане міжнародним коридором для «наскринів» перевезень за маршрутом від Балтійського до Егейського моря. Для цього, однак, треба збудувати автомобільний тунель під перевалом Шипка та складну ділянку траси в районі Макази на болгаро-грецькому кордоні. Інтерес до участі у будівництві тунелю вже виявляють французька компанія «Буй» та японський концерн «Міцубісі».

Дуже важливим з точки зору розвитку національної транспортної інфраструктури в Софії також вважають прокладання коридору, котрий у перспективі зв'яже албанський порт Дуррес, що на узбережжі Адріатики за 40 км від Тирани, та болгарський порт Бургас, звідки поромом вантажі примуть до Грузинського порту Поті і далі до Середньої Азії та Китаю. Якщо він запрацює з нормальним завантаженням, терміналами бургаського порту щороку проходитиме щонайменше 13 млн. тонн вантажів. Лише на портових операціях, зазначають експерти, Болгарія зможе заробити по 70 млн. доларів щороку.

І наразі, останній з європейських транспортних проектів, що являє інтерес для Болгарії, пролягає ризиками Рейн, Майн, Дунай. Софія може зробити цей маршрут більш привабливим для міжнародних перевезень, якщо модернізує термінали своїх дунайських портів Відін, Лом, Русе, а також морського порту Варна.

Будівництво трансєвропейських транспортних коридорів, сподіваються уряд, залучить до Болгарії багатомільйонні інвестиції, створить тисячі робочих місць, прискорить розвиток туристичного бізнесу та ринку послуг.

Яна СТАДІННА
(За матеріалами зарубіжної преси).

На знімку: прем'єр-міністр Болгарії Іван Костов ділиться планами у Раді Європи.

Армен ХАНБАВЯН, «Голос України» (з Єревана)

Франція обіцяє підтримку

НЕЩОДАВНО Національні збори Франції одностайно ухвалили резолюцію, в якій визнається факт генцициду вірмен 1915 року. І хоча Франція не перша країна, що офіційно заявила про це, однак ініціативу Парижа дуже високо оцінено в Єревані.

Президент Роберт Кочарян зазначив з цього приводу: «Вітаю це рішення і висловлюю свою вдячність людям, котрі підняли свій голос на захист історичної справедливості. Генцицид вірмен — трагедія не лише нашого народу, а й усього людства, і наш обов'язок — домогтися засудження цих подій. Вірменський народ спонукає до цього не почуття помсти, а прагнення правильної оцінки минулого, що дозволить відвернути можливі нові злочини проти людства».

На думку місцевих аналітиків, дружній жест французького парламенту, здійснений, до речі, незважаючи на дуже сильну протидію Туреч-

чини, свідчить, що традиційно дружні відносини між Вірменією та Францією стають дедалі тіснішими та довірливішими. Це тим більш актуально, що останнім часом нова, більш жорстка позиція Єревана в питанні Нагірного Карабаху наражається на зростаючий опір у Мінській групі ОБСЄ, одною зі спіголів якої є Франція. І сьогодні вірменська сторона наполягає на прямому діалозі між Карабахом та Азербайджаном і на тому, що вирішення статусу Карабаху є питанням першочергової ваги, і сподівається, що Париж підтримає ці підходи до врегулювання.

Судячи з усього, сподівання вірменської дипломатії на французьку підтримку небезпідставні. Так, минулої суботи в столиці Лівану відбулася зустріч міністра закордонних справ Вірменії Вардана Осканяна з президентом Франції Жаком Шираком. Бесіду вірменського дипломата з французьким лідером було, зрозуміло, значною мірою присвячено проблемі карабахського врегулювання. По-

відомляючи про це, місцева преса підкреслює, що Жак Ширак запропонував своє сприяння в реалізації тактового, тобто всеохопного підходу до врегулювання, що унеможливило висування будь-яких попередніх умов. Це означає, що Франція підтримує підхід Вірменії:

статус Карабаху не може бути визначено до початку переговорів. До речі, такий варіант підтримав дипломатією Лівану. Усе це означає, підкреслюють місцеві спостерігачі, що в процесі карабахського врегулювання виникають нові багатообіцяючі аспекти.

А Туреччина проти...

УХВАЛЕННЯ Національними зборами Франції законопроект про визнання генцициду вірмен 1915 року обертається для французьких збітників, що на першому етапі перевищать 1 млрд. доларів, повідомляє турецька газета «Ені юзеї».

Більше того, підкреслює газета, цей «антитурецький випадок» зробить неможливою участь Франції у великих проєктах, котрі Туреччина має намір реалізувати у військовій галузі. «Першу реакцію у відповіль» Франція відуче на прикладі тендера щодо спільного випуску 145 бойових вертольотів —

проекту, оцінюваного в 3,5 млрд. доларів. Друга велика втрата очікує на право випуску спільно з турками 1 тисячі танків. Цю програму нині очікують у 4,5 млрд. доларів.

Минулого року, нагадує «Ені юзеї», Туреччина і Франція домовилися про спільне виробництво 2002 року 30 бойових вертольотів на 400 млн. доларів. У світлі останніх подій навряд чи можна очікувати продовження контрактів.

Раніше Туреччина мала намір закупити у Франції, що є другим її партнером після США, бронетранспортери, комплекси керування вогнем, прилади нічного бачення, літаки та вертольоти і багато іншого. Доля цих проєктів, зазначають місцеві аналітики, тепер у руках верхньої палати французького парламенту — Сенату, котрому буде подано на розгляд законопроект, що викликав гнів Анкари.

Нинішній випускник, власне, не змінився...

Усе тече, все мінється, лише молодість не знає змін. Як і їхні батьки, старші брати та сестри, нинішні випускники так само молодечому безтурботні та сповнені найкращих сподівань. А як же може бути інакше, коли в кишені — атестат, перед очима — перший у житті дорослий світанок, а попереду — ціле життя, за помилки та удачі в якому треба буде завдячувати лише собі самому...

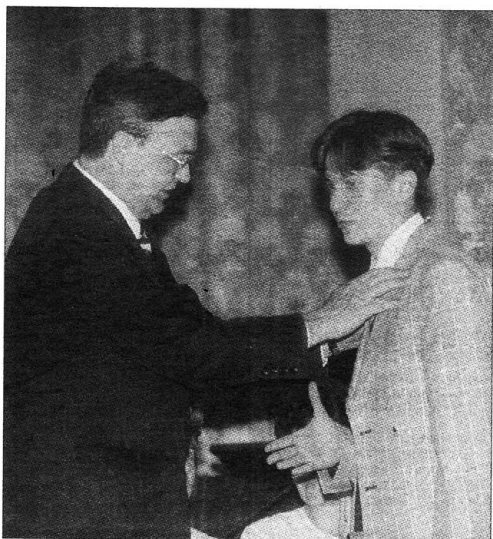
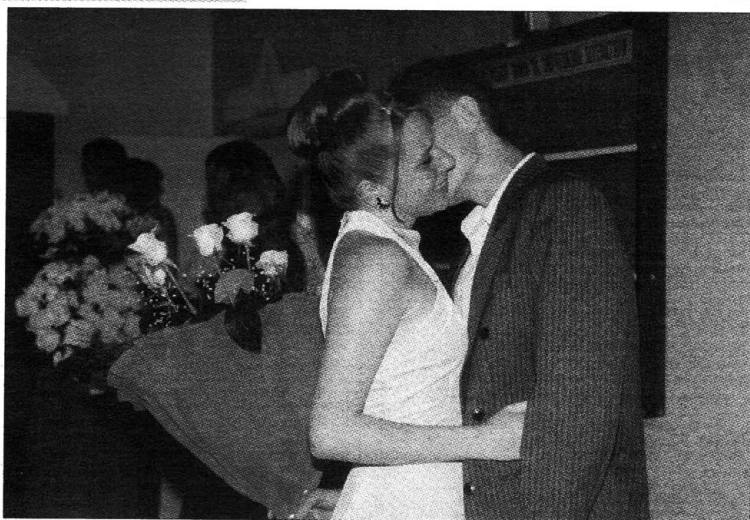
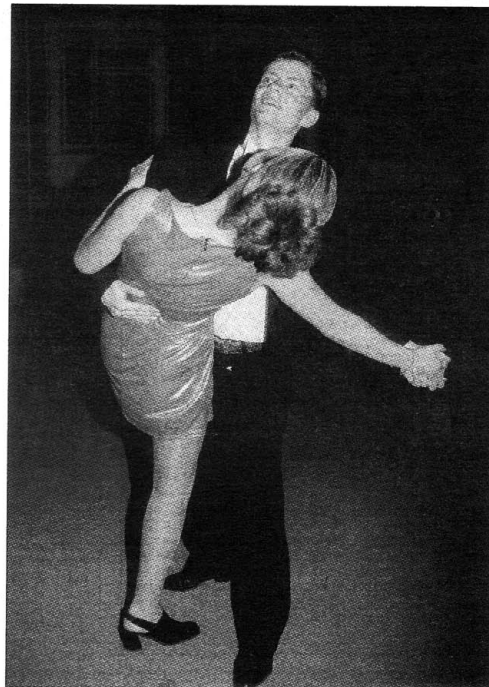
Минулих вихідних у містах та містечках, селах та селищах по всій Україні вилітали з рідних гніздечок випускники 1998 року. І якими б непривабливими були подеколи шкільні будні, а цей вечір та ніч — хай і не було в них нічого особливого — набудуть згодом сиво-

личного відтінку прощання з безпосередністю та щирістю всіх проявів дитинства. Адже кажуть старші, що чим далі в дорослість — тим щемливішою стає туга за старими шкільними товаришами, тим ріднішими та зрозумілишими стають суворі, але справедливі педагоги. І так — доки не підуть до школи свої діти, в яких будуть свої товариші і свої педагоги... Та, як і раніше, нині випускники не слухають старших — вони святкують, переможно дивлячись в очі першому вільному дню свого життя.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На знімках: випускники гімназії «Тросщина» Ватутинського р-ну Києва; директор Віктор Сафіулін (знизу ліворуч).

Абзац з листа

• Донецьк

У мене серце розривається від того, що не можу покращити матеріальне становище своїх дітей. Красти не піду, крашу роботу знайти неможливо. Незабаром синові треба йти служити до армії. Як і з чим я відправлю його туди? І кого він там охоронятиме — тих, хто зробив його жебраком? Мої діти голі, боєві ї голодні: син переживав босій, а доні наступного року, мабуть, не бачити школи, бо їй теж нічого не взяти, ні одягнути. Спробував би як би хоч один місяць прожити на пенсію або на мою зарплату...

Марина ІЗОСИМОВА.

• Житомир

Чому, затримуючи пенсії на три-чотири місяці, їх ділять на 60 і 40 відсотків? Тепер нас змушують отримувати товари замість грошей. Ми вимагаємо виплати заборгованості пенсії за чотири місяці не товарами, а грошми. Щоб розрахуватися бодай за квартиру...

В. ОПАНАСЮК, Ф. ЛУК'ЯНЧУК — усього 23 підписи.

• Київ

Я живу в місті Прип'ять і працював на ЧАЕС. У перші дні Чорнобильської аварії мене обпалили високими дозами радіації, але я продовжував працювати в «зоні» ще десять років. Через втрату здоров'я мені призначили пенсію у 300 гривень із заробітку 1100 карбованців. Згідно із Законом «Про повернення соціальності», де зазначено, що старий карбованець дорівнює одній гривні п'ять копійок, мав би отримувати 800. Виходить, рідний уряд обікрав мене на 500 гривень?

Сергій КАРМАЛУК.

Допоможіть!

ПОТРІБНА
ТРАНСПЛАНТАЦІЯ
НИРКИ

Наш 25-річний син Дмитро, студент 4-го курсу Сіверськодонецького східно-українського університету, став інвалідом першої групи з діагнозом хронічна ниркова недостатність. Навчання довелося покинути, бо синові необхідна операція — трансплантація нирки. У Запоріжжі така операція коштує від 10 до 25 тисяч доларів. Де ж узяти такі кошти, коли його пенсія аж 37 гривень, а наша з дружиною — по 59, хоч стажу маємо кожен понад 40 років. Цих грошей навіть на ліки не вистачає, а він з кожним днем слабше. Ми зверталися до мешканців нашого міста, але безрезультатно — люди доведені до таких злиднів, що їм самим на хліб немає. Не можуть допомогти нам ні в області, ні в Міністерстві охорони здоров'я. У кого нам ще просити допомоги? Ми готові кричати на весь світ, щоб тільки хтось допоміг нашому синові. Допоможіть, люди добрі, бо помирає молодий хлопець!

Адреса клінічної лікарні в Запоріжжі: вулиця Митру, 4-2, телефон 96-51-93.

Наша домашня адреса: Луганська область, Рубіжне, вул. Богдана Хмельницького, буд. 67, кв. 66, Пономаренко Григорій Павлович.

ЗАШМОРГ

(Початок на 1-й стор.).

Вітя не знав свого батька. У графі свідомства про народження записаний його дід. Мама неохоче згадувала часи, що передували народженню хлопця. Про батька він знав тільки те, що той був наркоманом. Вітя жив з дідом і бабою, періодично з ними жила мама, поки її не занесло аж у Комсомольськ-на-Амурі. Повернулася додому з чоловіком. Невдовзі з'явився у Віті братик Олег. Та мамине щастя було коротким: розлучилися. На горизонті з'явився ще один претендент у «батьки». З'явився і залишився.

Хлоп'яче безтурботне життя закінчилося після раптової бабусини смерті. Сім'я з'єдналася: мама з братиком і новим чоловіком переїхали до дідуся. У восьмому класі Вітя вперше утік з дому: усе частіше там практикувалося рукоприкладство. Він злякався суворой вітчимою карою за собаку, якого загубив одного разу на прогулянці. Три доби Віті розпухувала міліція. Після цього делати частіше на Вітіному обличчі з'являлися синці. Вітя учився посередньо, тож привів до «коректив» його поведінки (вігчим вважав Олега бійцем, а Віто — розмазнем) і шкільних знань (Вітя любив гуманітарні предмети і ледь витгував на трійку точні науки) було чимало.

Коли Віті вже не стало, мама сказала: «Сергій міг бити Вітю кілька разів на тиждень, а міг — і раз на місяць. Але хлопцеві перепало тільки за діло, бо словами від нього нічого не добитися... Хлопчики не виростуть справжніми чоловіками».

Восьмирічний Олег пригадує: «Мій батько дуже часто бив мене, але ще частіше — Вітю. І руками, і шнуром від магнітофона. Був випадок, коли Вітя витягнув із моєї кишені цукерку, то батько став бити його палицею по спині».

Дід був іншої думки про виховання внучки: «Коли зять Сергій прийшов у нашу сім'ю, він мені не сподобався. Я ставився до нього, як до порожнього міся. А діти потягнулися до зятя, відразу ж назвали його татом. Вітя і Олег — зовсім різні за характером. Старший підозрює кулісхонну роботу і характером був більше схожий на дівчинку. Готував їжу, мив посуд, прибирав. Шпоранку виносив сміття і вигулював собаку. Олег — бойовий і наполегливий, має хист до техніки: розібрав і склав радіоприймач і комп'ютер. Сергій меншого, безперечно, любив більше. І

мою дочку любив, турбувався про неї. Вона поверталася з роботи, а вже свіжа вечера на столі. Зять нічого не вимагав від неї надзвичайного, тільки виконання обов'язків по господарству».

Коли, однокласники: «Останні два тижні перед смертю він був сам не свій: тихий, сумирний, спокійний. Якоюсь повертався разом з школи і він спитав: «У тебе немає таких таблеток, щоб випити, заснути і померти? Щоб вігчим не зміг мене добути»».

Іра, однокласниця: «Вітя запропонував мені дружити з ним, але я йому відмовила. По-перше, у мене вже був хлопець, а по-друге, Вітя був майже зростаю. Він пригрозив, що коли я йому відмовляю, він повіситься. Але незабаром підійшов і сказав, що ми залишимося друзями. І шопня після школи вперто проводжав мене додому».

Вігчим: «Так, я карав Віктора приблизно раз на три місяці шнуром від магнітофона по сідниціх. Загалом я суворо виховував у сім'ї всіх, у тому числі й свою дружину. Якоюсь перепало і їй за те, що вона побила Віто ногами, а решту вона отримувала за свою невірність».

Класний керівник: «Ще два роки тому Людмила, Вітіна мама, була охайною і симпатичною жінкою. Згодом її стало не впізнати. Коли я телефонував додому, посилалися на надмірну зайнятість. Потім знову почала приходити до школи, цікавити синовим навчанням. На її обличчі часто були синці. Після нашої чергової розмови Людмила прийшла до школи з вивернутою губою. Вклонилася мені і сказала: «Дякую вам за те, що втрутилися у моє особисте життя. Не втручались більше ніколи. Я кохаю його». Вітя часто у школі підхо-

Обережно: діти!

див до мене і благав поставити йому хороший оцінку: «Ви ж знаєте...» А за день до Вітіної смерті у цьому класі в мене був третій урок. Віто я не впізнала: сумирний, тихий, сидів, поклавши руки на парту. Очі в нього були сумні і яскраві повислено-дурні. Не можу досі забути того погляду. Напередодні я записала у Вігін шоденний погляду: він сам напросився допомогти прибирати шкільні підвір'я і добряче потно злигався на фоні своїх модно вквітлених однокласників. Мав невисокий зріст, з приводу чого комплексував. Мав маму, серце якої корилося вігчимові і було суворим та принишловим до будь-яких синових провин. Мав перше кохання без взаємності. Мав меншого брата, характер якого повсякчас ставився йому за приклад. Мав суворого вігчима, який карав за найменшу провинку, виховуючи його «справжнім чоловіком». Та не був близькою душою, до якої міг би прихилився. Чи не тому хлопець зламався?

На Миколаївщині з початку року зареєстровано дев'ять дитячих самогубств. Усі підлітки покінчили з життям через зашморг. Найменший із жертв вісім років. У своїй передсмертній записці дівчинка заповіла віддати свою улюблену ляльку подрузі.

Дитяча психіка надзвичайно вразлива, вона — як оголений нерв. Треба батькам чимало любові і душевного такту, щоб разом з дитиною обминати всілякі життєві негаразди. Адже з кожного глухого кута знайдеться вихід, якщо в родині існує повне розуміння, — сказала начальниця відділу кримінальної міліції у справах неповнолітніх А. Нестич.

Галина ПОРФИРЄВА.

Миколаїв.

Всевишньому і людям
служать юнаки, які проходять
альтернативну службу

ЛЮДИ старшого покоління пам'ятають часи, коли через певні реалізації переконання їм співвітчизники потрапляли не лише до військовий, а й до тюрми. Особливо, коли відмовлялися брати до рук зброю.

Сьогодні хлопцям, які сповідують ту чи ту релігію, боїться нічого. В цьому я зайвий раз переконався, побувавши в центрі соціального обслуговування, допомогти та захисту самотніх пенсіонерів, інвалідів та малозабезпечених громадян Покішського району Києва, де познайомився з юнаками, які проходять при ньому альтернативну службу.

Мій шлях до Бога був довгим і складним, — розповідає Олександр Кожуков. Я закінчив з відзнакою технікум, вступив до політехнічного університету, але змуснений був залишити навчання. Після цього і деяких інших, більш серйозних, морально-психологічних метаній Бог покликав мене до єврейської месіанської громади.

Дещо іншим був шлях до Всевишнього в Андрія Білецького. Він народився в сім'ї віруючих і залучення до церкви п'ятидесятирічний вважав закономірним. Оскільки і її прихильникам не дозволяється брати в руки зброю, хлопцеві, щоб не конфліктувати з законом, обрав альтернативну службу.

А тепер про те, як потрапити на альтернативну службу. До комісії у справах альтернативної служби за місцем проживання подається письмова заява. Але не пізніше, ніж за 6 місяців до призову на дійсну строкову службу. Комісія обов'язана її прийняти і письмово повідомити, коли слід з'явитися на її засідання. Згідно з Законом України «Про альтернативну (повзвійскову) службу», її термін перевищує термін військової у два рази, але перебування на альтернативній службі зараховується в трудовий стаж.

Чим же, на відміну від своїх ровесників, які стали артилеристами чи танкістами, займаються альтернативниками? З цим запитанням я звернувся до заступника директора центру Василя Ростовського.

Останнім часом хлопці відділяли близько 600 інвалідів, самотніх пенсіонерів і людей похилого віку, — розповідає Василь Миколайович. — Вони відремонтували їм житло, меблі, електропобудови прилади.

А якщо думки про альтернативну службу хлопці, які зі зброєю в руках захищають Україну?

— У Бога я вірю, але до війська пішов з великим задоволенням. Адже моє віра не забороняє захищати Вітчизну, — каже радо-

Напишу вам і я

вий Олег Германчук. — Шодо альтернативників скажу так: якщо вони сумлінно виконують свої обов'язки і приносять людям користь, то я «за».

— Хлопці, які за нашого сприяння проходять і проходять альтернативну службу, ще ні в кого не викликали жодних нарікань, — сказав начальник 2-го відділення Покішського райвійськомату Києва підполковник Андрій Путов.

Сергій ЗЯТЬБЕВ.

Вірш із конверта

Люблю
дивитися...

Маруся, ти, Маруся,
Зірщи світланкова,
Люблю дивитися, люблю дивитися,
Як ти рубаш дрова,
Як свині ти годуєш,
Як доши ти корову,
Люблю дивитися, люблю дивитися
На тебе короворо.
Як пошею острочу,
Трашу у лузі косиці,
Люблю дивитися, люблю дивитися,
Як все додому ноши.
Пишаєш і радио,
Хаваю тебе як жінку,
Люблю дивитися, люблю дивитися,
Як ставиш квасу кринку,
Як кладиш на стога як гуску
Рим йти павичку,
Люблю дивитися, люблю дивитися
На тебе білошочу.
Терпила Марусню,
Мовчала до останку.
А раз таки сказала,
а раз таки сказала

Ледокаму Іванку:
— Хороший мій Іванку,
Сиди собі й дивись,
А як робить не хочеш, а як робить
То й їсти не берись!

Надіслала Олесь БАГУН.
Львів Покішської області.

У ЗАПОРІЗЬКІЙ області відбулася повна зміна керівництва. Головою держадміністрації став колишній директор заводу «Радіоприлад» Володимир Куратченко.

Скасають, що нова команда одержала тяжку спадщину проблем, означає нічого не скажати. Не випадково подекуди, що Запорізькою областю досі фактично керував місцевий директорський корпус, принаймні жодного кардинального рішення без власників солідних владних портфелів колишній запорізький голова не приймав.

Звичайно, час — єдиний суддя тому, що зробить за півтора року (на більшій термін керування областю нова команда вочевидь не розраховує). Принаймні В. Куратченко вже філософські зауважив, що, мовляв, і в житті ми приходимо тимчасово, теперішні господарі бетонного «білого» дому на центральному, Ленінському, проспекті Запоріжжя. Але застосовувати свій організаторський талант їм є де.

Хоча Запоріжжя відоме не тільки в Україні, а й у світі своїм суперпотужним промисловим комплексом, наша увага сьогодні буде звернена насамперед на аграрний сектор.

«Господи! Землі скільки гуляє»

Забігаючи наперед, скажу, що більшість запорізьких сіл сьогодні мають вигляд не такий уже й поганий — чимало новобудов та інших ознак, що переконують — село живе! У деяких селах і тваринницькі ферми такі, що не віряться у різке зниження поголів'я, а як наслідок — впади надії та показники виробництва м'яса.

Гадаю, що шукати пояснення цього в якихось кроках влади не треба. Така вже природа українського села: яка б не була влада, а треба працювати й сподіватися лише на власні сили. Тому й такі мальовничі старанно оброблені сільські поля (й ті, що належать КСП — колективним сільськогосподарським підприємствам, й ті, що перейшли у власність орендаторів чи фермерів). Про присадибні ділянки чи городи турбуватися теж не треба — тут завжди в усі часи було все добре.

Зрозуміло, що зовні спокійна картина нинішнього села не відповідає напруженості стосунків між його мешканцями. Тут є місце всьому: і протестам, і песимістичним настроям, і... Там самим створено благодатний ґрунт для активної політизації села. Запорізькі селяни проголосували на парламентських виборах за ліві партії.

«Хоч і знаємо, що ту радянську владу, яка була, не повернути, але за інших голосувати не будемо», — так пояснювали свою позицію наші випадкові співбесідники. І їх можна зрозуміти — сьогодні село залишене саме на себе. Цим користуються не лише місцеві партії, а й російська православна церква, позиції якої на Запоріжжі досить сильні (про ідеологічну ситуацію в області йтиметься в наступному розділі).

За діяльність агропромислового комплексу та переробку промислових залишки Запоріжжя тепер відповідатиме Володимир Вруй. Він працював раніше головою Полівської райдержадміністрації. Для реформування цього

важливого сектора народногосподарського комплексу області як базового взятий Призавський район і в ньому три КСП. Крім того, в кожному районі визначено по одному-два господарства, на прикладі яких буде відпрацьовуватися реформа села.

Повторюю: лише час покаже, чи правильною дорогою пішла команда В. Куратченка. Та все ж, коли б вона працювала з перспективою на майбутнє, то мала б звернути увагу й на інші проблеми села. Зокрема, екологічні. Запорізька область — одна з тих, де землі несподівано експлуатувалися в минулі роки. До того ж попередники В. Куратченка йшли відверто прагматичним шляхом — величезні площі засівали соняшником, врожай його переробляли на олію, а останню реалізовували в основному в Росії. Таким чином, було чим ділитися з Києвом, що гарантувало «мирне» співіснування зі столичним владним олімпом. У результаті такої організації сільськогосподарського виробництва доходило до того, що область закуповувала пшени-

напривозилося площ. На багатьох з них стояли чи то скошені, чи ні стебла і соняшника, і кукурудзи.

От і виходить, що і на Запоріжжі, як і по всій Україні, земля й село чекають справжніх реформ. А поки косять траву й скидують сіно для домашньої худоби, щоб бути і з молоком, і з м'ясом. Бо не можна жити погано в селах з такими поетичними назвами: Кохане, Трудове, Степове, Вишневе, Бернове, Садове, Кавуниве, Абрикосове, Пшеничне, Шашливе, Заможне, Ніва Долина, Зелений Гай...

«Ті Шевченка, ні Пушкіна не люблять у Запоріжжі?»

Наука й освіта, проблеми охорони здоров'я, культури, спорту, соціальної та молодіжної політики — розвиток всіх цих напрямів відтепер значною мірою залежатиме від волі й зусиль Валентини Сватської, заступника голови облдержадміністрації з гумані-

Суб'єктивні нотатки після поїздки по козацькому краю, навіяні лише одним рядком поета Петра Ребра

та, а хлібобулочні вироби реалізовувалися населенню за вищу, ніж в інших областях ціну.

Тому проблемою, яку конче треба вирішувати, залишається виведення площ із сільськогосподарського обороту й заліснення їх. Пам'ятаймо, що екологічно вмотивована площа земель, які використовуються для сільського господарства, — 56–60 відсотків загальних площ (ніби на Запоріжжі, здається, використовується до 90 відсотків). До того ж нарешті можна буде реалізувати давній план запоріжців — оточити індустріальний гігант надійним зеленим поясом лісів. А це не лише поліпшення екологічної обстановки, а й народження в майбутньому нових виробництв, пов'язаних з розвитком деревообробної промисловості та народних промислів.

Якби такі напрями передбачала команда В. Куратченка, тоді не чути б ім'я емоційний лемонт стеновиків: «Господи! Скільки землі гуляє!» Зрозуміти душу землероба можна, особливо, коли бачиш гектари залишених

тарних питань.

Вже оголошено, що В. Куратченко взяв під свою особисту опіку завершення ремонту Запорізького музично-драматичного театру. Хто знає, чи достатньо буде для цього виділених Києвом дво мільйонів гривень, але справа зрушуватиме з місця. Бо ремонт той триває вже не один рік. Дай, Боже, щоб нова команда так само рішуче діяла, вирішувати й інші проблеми розвитку культури та освіти області.

Бо що не говорили б у Запоріжжі, а не люблять тут ні Шевченка, ні Пушкіна. Останнього беру для прикладу, тому що Запоріжжя залишається мільйонним форпостом русифікації сходу України, активізація якої в роки правління Леоніда Кучми стала особливо інтенсивною.

Що ж до Тараса Шевченка, який не лише був на Запоріжжі, а й присвятив цьому славному краю немало своїх полум'яних рядків, то про пам'ятник йому тут, здається, забули. Але є ініціатори спорудження в області

пам'ятника Нестору Махнові. Дивно, чому так старостають новітні махноболі, адже степовий отаман запекло борювався проти УНР і гетьмана Скоропадського, і проти червоних військ?

Немає тут гідного пам'ятника й Олександрів Пушкіну, який відвідав Олександрівськ (попередня назва Запоріжжя), мандруючи на Кавказ. До речі, він проїздив через сучасні міста й села: Оріхів, Кінські Роздари, Андріївку тощо. Але щось не бачили ні меморіальних дощок, ні інших знаків, що вшановували б пам'ять видатного реформатора російської мови й поета.

Коли ми вже згадали оформлення запорізьких доріг, то скажемо тут і про це. Люблять на Запоріжжі потьомкінські села. Якщо рухаєшся дорогою, де може проїхати якесь обласне керівництво, то вона оформлена згідно з вимогами ДАІ. І написи всі державною мовою. Але тільки з'їдеш на бокову дорогу, то ніби потрапив у Пензенську чи Тамбовську губернію. Мало того, що все по-російськи, так ще й написана безграмотно.

В одному з сіл Якимівського району, де зустріє стареньку бабусю й запитав, представники яких націй населяють цей край, почув: «Здесь живут болгары, татары, бандеры...» — «А хто це — бандери?» — «Разве не знаете? Хаклы...» — здивовано відповіла старенька. — «А хто ж ви за національність?» — «Я? Русская».

Так що Валентині Сватській є над чим працювати, щоб на Запоріжжі мирне співіснування різних за національним складом груп населення не йшло за рахунок компромісів і поступок лише українського — корінного населення краю (хто сумнівається в тому, що Запоріжжя населене в основному українським етносом, хай загляне до відповідних довідників).

Активнішим повинен бути й процес українізації освіти. Сільські люди скаржилися, що в їхніх селах, особливо півдня області, працюють лише російські школи, хоча за національним складом населення це українськомовні місцевості.

Про певні проблеми в цій роботі дізнався з дискусії, що мали місце на зустрічі керівників національних товариств та обшин, що відбулася в Запоріжжі. Фактично всі ці громадські організації борються за свої інтереси й мало думають про інтеграцію в українське суспільство, бо, до речі, є єдиною запорукою їхнього повнокріпного існування.

А між тим, місцева преса на Запоріжжі русифікована, та ще й часто з сторінок численних газет та інших видань лунають антидержавні заклики.

***

Як заявив у місцевій пресі Володимир Куратченко, Леонід Кучма задолго перед сформованою ним командою для керівництва областю. Хоча курчат рахують восени, але повірю, що нові митля в Запоріжжі будуть мести справді по-новому, а головне, на користь справі. А восени ми знову вирушимо в козацький край...

Віталій АБЛЮЦОВ.

ЧЕРЕЗ СУПУТНИК ДО ЛЮДЕЙ

Широкий загальний знає програми «Радіо Рокс-Україна», які поширюються поки що в межах Києва.

— Незабаром вийдемо на регіональне мовлення з розподілом програм через штучний супутник, — переконана Наталка Бережна, президент фірми «Ляміно», яка створила «Радіо Рокс-Україна». — Маю всі підстави заявити: впродовж двох-трьох років ми в цьому порівняємося з державними телерадіокомпаніями. Це по-перше. А по-друге, здається, минули тривоги, терзання, розчарування. Приходить впевненість. Почуваюся, як людина, котра

визначалася зі своїм місцем у житті. Школом зрозуміло, що бачу перспективи розвитку фірми за нинішніх умов.

Що визначило цю переконаність і віру?

— Наприкінці минулого року наше приватне підприємство завершило складну й тривалу роботу — проект створення мережі регіонального радіомовлення з підлоєм передачі за допомогою супутникового зв'язку. Обґрунтовано й одержано кількісний ліцензій. Весь їх комплекс поштовило захистити на засіданні Національної ради України з телебачення та радіомовлення.

Підкреслимо: йшлося про створення нової, як для нашої країни, системи. Аналіз стану

розподільчої мережі в Україні і тенденції її розвитку в інших державах засвідчує: як для загальнонаціональних, так і для приватних телерадіокомпаній економічно вигідний і технічно найдоцільніший супутниковий розподіл мовлення. Він забезпечує всеохоплююче й виважене інформування людей, тісно співпрацю в цьому великих і малих країн шляхом активного обміну програмами. У підсумку, зрозуміло, — посилення відкритості України.

— Звичайно, — каже Наталка Бережна, — в Україні є вже досвід використання супутників засобами електронної інформації. Справа лише в тому, що передачі йдуть до глядача не прямо від супутника, а че-

рез посередництва — регіональні ТРК. А це й економічно невигідно, і загрожує стабільності та якості сигналу залежно від території, де він поширюється. За нашим проектом сигнал, поданий зі студії виробника програми (Радіо Рокс-Україна) на штучний супутник (передавальну станцію), без будь-яких посередників, через систему приймачів та ретрансляцій FM-діапазону, йде до слухачів. Тобто маємо справу з єдиною, універсальною мережею супутникового мовлення. Універсальність виявляється й в тому, що в кожному окремому випадку (маються на увазі різні регіони — ретрансляції) в разі потреби можна додати наземну станцію супутникового зв'язку

ще й для інтертелефонізації. Перспективи такого рішення вже оцінили деякі наші компанії, що займаються супутниковим телебаченням зв'язком.

Але ж під проект потрібні кошти...

Фірма «Ляміно» ризикнула звернутися по кредит в Європейський банк реконструкції й розвитку. Витримавши суворий конкурентний відбір, фірма здобула на презентації диплом інвестиційних можливостей «Україна. Погляд у XXI століття». Тут же знайшлися й інвестори. Один з них запропонував на вигідних умовах позику в 3,5 мільйона доларів — суму, достатню для здійснення проекту.

Микола ХОЦЬКИЙ, головний консультант прес-служби Верховної Ради України.

Стан та перспективи національної системи охорони здоров'я

ЗДОРОВ'Я людини залежить і визначається такими чинниками: спадковістю, довкіллям, способом життя, якістю надання медичної допомоги.

Інтересним показником стану цих чинників є співвідношення смертності та народжуваності.

В умовах соціально-економічної кризи негативні тенденції в динаміці народжуваності і смертності швидко посилюються, призводячи до поглиблення депонування. Вперше в мирний час у нас з'явилася та набирають сили явища, котрі раніше мали місце тільки у відносно короткочасні періоди тяжких світових або громадянських воєн. Депонування набуває стійкого характеру і ознак її припинення не спостерігається.

Деякі найбільш показові наслідки вкрай нездорового стану здоров'я громадян України:

1) наслідком стану спадковості є збільшення кількості дітей з відхиленнями генетичного походження. З 1000 новонароджених 25 з'являються на світ з вродженими вадами розвитку або спадковою патологією.

Протягом 1994 року через вроджені вади розвитку загинуло близько 3 тис. дітей та понад 25 тис. неповнолітніх дітей-інвалідів. На медичному обліку перебувають 319 тис. дітей з психоневрологічними захворюваннями, 27 тис. дітей хворі на церебральний параліз, більш як 40 тис. дітей народилися з вадами серцево-судинної системи.

Оскільки спадкові відмінності передаються нащадкам, кожне наступне покоління набуває схильності до тих хвороб, які є в їхніх батьків.

Така ситуація, за наявності її протягом 50–60 років (зміна 1–2 поколінь), призведе до того, що основна частина населення України молодшого віку буде психічно та фізично неповнонощиною;

2) наслідком стану довкілля, в тому числі екологічного та соціального чинників, є погіршення здоров'я дітей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Це передусім імуніологічні, метаболічні, гормональні розлади та дисфункції центральної та вегетативної нервової системи.

Передачені законодавчими актами заходи соціального захисту людей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, виявилися неспроможними не лише поліпшити, а навіть зберегти їхнє здоров'я.

Соціально-економічна криза в Україні та збубнення переліку важливості громадян вкрай негативно позначилися на їхньому харчуванні та побутових умовах. Це закономерно призвело до епідемічного вибуху туберкульозу — 2 млн. хворих за станом на 1 січня 1998 року, наркоманії — близько 1 млн. осіб, які вживають наркотики або хворі на наркоманію; до високого рівня захворюваності дітей та матерів на кишкові інфекції та анемію — у 1997 році понад 30 % вагітних жінок були вражені анемією; до епідемії самогубств — 80 тис. смертних випадків за останні чотири роки; до зниження рівня народжуваності, її показник становить 9,1 і є найнижчим за всі попередні роки;

3) наслідком способу життя переважної більшості громадян України є розвиток епідемії захворювань, зумовлених ризикованими формами поведінки, зокрема хвороб, що пере-

даються статевим шляхом, — сифілісу та гонореї.

Враховуючи масштаби і темпи епідемії СНІДу в Україні.

За даними незалежної експертизи та аналізу соціально-економічних наслідків СНІДу в Україні, здійснених Британською Радою та UNAIDS в листопаді 1997 року, на сьогодні в Україні кількість інфікованих може налічувати 180000 чоловік, загальне число жертв СНІДу в Україні до 2016 року може сягнути 1,8 млн.;

4) наслідком якості наданої медичної допомоги є збільшення випадків невчасних та помилкових діагнозів, застосування несповного або неправильного лікування, що, в свою чергу, призводить до зростання захворюваності та смертності. Наприклад, материнська смертність постійно зростає: від 29,8 випадків смерті на 100 тис. жінок у 1991 році до 36 у 1995-му. Головними причинами смерті матерів є захворювання, не пов'язані з вагітністю, — гістери, кровотеча та сепсис.

Ослаблена кризою система охорони здоров'я в сучасних надзвичайно складних умовах її існування не в змозі нейтралізувати негативний вплив на здоров'я населення численних соціально-економічних чинників, що підвищують ризик захворювання і смерті.

Адекватність системи охорони здоров'я стану здоров'я громадян нашої країни залежить від достатності законодавчо-правового, фінансового та кадрового її забезпечення; наявності, незалежності, самоврадянності та впливовості на державу громадських професійних об'єднань медиків та правозахисних організацій; доступності та повноти лікувально-профілактичних послуг.

Проаналізувавши кожний з цих чинників, можна зробити такі висновки:

— по-перше, нормативно-правова база вітчизняної охорони здоров'я недостатня і суперечить міжнародним зобов'язанням України. Законодавчий процес у сфері охорони здоров'я є хаотичним та дезорієнтованим щодо національних пріоритетів.

Ось лише деякі ознаки такого характеру законодавчо-правового забезпечення системи охорони здоров'я:

- 1) несумісність національних стандартів якості та відповідних санітарно-гігієнічних норм виробництва ліків, вакцин, тест-систем, медичного обладнання, продуктів харчування, питної води з міжнародними стандартами;
- 2) відсутність гарантій якості та безпечності національної служби донорства, що спричинено платним порядком до-

норства та дозволом переливати не перевірену на ВІЛ/СНІД кров;

3) адміністративно-правове та функціональне об'єднання санітарно-епідемічного нагляду, Держкоммедбіопроту та Міністерства охорони здоров'я України. Внаслідок цього державне замовлення, виробництво, контроль якості, дозвіл на збут продукції, розподіл ринку медичної продукції та послуг супермонополізовано та зосереджено в Міністерстві охорони здоров'я.

Нерозвинутість механізмів та інституцій громадського контролю за якістю надання медичної допомоги та повна залежність професійних об'єднань медиків від держави призводить до примітивності зворотньої реакції суспільства на політику уряду в сфері охорони здоров'я. Як наслідок, система охорони здоров'я повністю відчужена від потреб громадян;

— по-друге, фінансове забезпечення охорони здоров'я, згідно з висновками вітчизняних та міжнародних експертів, вкрай недостатнє, нерегулярне, неплановане та таке, що здійснюється за залишковим принципом і без урахування пріоритетності заходів.

Уряд України здійснює фінансування охорони здоров'я, керуючись тимчасовими інтересами державної бюрократії або політичної кон'юнктури. Таке свавілья уряду стало можливим через те, що в державі впроваджені шість років незалежності жодного разу не розглядалася і не приймалася загальнонаціональна середньорозвиту системи охорони здоров'я. За відсутності такої програми можна стверджувати, що Україна взагалі не має державної політики в сфері охорони здоров'я;

— по-третє, кадрове забезпечення системи охорони здоров'я зазнало і якісних, і кількісних втрат та негативних змін.

Ступінний відбір на виживання торкнувся всіх медичних професій, внаслідок чого частини з них, зокрема стоматології, венерології, косметології, частково хірургії і гінекології, є престижними та високооплачуваними. Натомість, решта професій, передусім педіатрії, втратили престижність, а відповідні спеціалісти не отримують задовільного прибутку від держави, ні від приватної практики. У вищих медичних закладах ліквідовано факультет педіатрії. Це призвело до значного погіршення якості надання медичної допомоги дітям, організм яких, особливо в ранньому віці, має значні морфофункціональні відмінності від дорослого організму;

— по-четверте, будь-яка держава сприймає систему державної охорони здоров'я як тягар і намагається перекинути оплату якомога більшої кількості медичних послуг на громадян. При цьому медичні працівники, які працюють в приватному секторі, зацікавлені в підвищенні ціни за свої послуги. Збалансування інтересів суспільства, держави та медичних працівників, захист від порушення прав людини на отримання медичної допомоги — все це буде важливе за умови, якщо розвиватимемо недержавні інститути в сфері охорони здоров'я;

— по-п'яте, через високу собівартість спеціальних методів обстеження, ліків, хірургічної допомоги, реабілітаційної медицини держава скорочує мережу медичних закладів, де надаються відповідні медичні послуги. Ця обставина, крім обмеження власного бюджету громадян та висока ціна приватних медичних послуг унеможливають отримання повної, вчасної та адекватної медичної допомоги майже 70 % населення України;

— по-шосте, у зв'язку з фактичною ліквідацією системи диспансерного контролю за хворими та особами в преморбідному стані, високою вартістю ліків та діагностично-лікувальних процедур, дефіцитом лікарської професії, зниженням довіри до медиків, переорієнтацією державної політики в сфері охорони здоров'я від профілактичної медицини в бік лікувальної — медична допомога надається по можливості, випадково, вона втрачає свою плановість, етапність, тривалість та наступність.

У підсумку можна зробити висновок, що в Україні немає системи охорони здоров'я та надання медичної допомоги.

Що ж є інтегральною причиною фактичної відсутності національної системи охорони здоров'я?

З одного боку, була миттєво дезорганізована радянська система охорони здоров'я, з іншого — відбулося насильницьке, хаотичне, вибіркоче впровадження так званих «ринкових» засад правдивості на ринку медичних послуг. Все це сталося за відсутності соціально-економічних передумов та схвалені громадським консенсусом довгострокової програми реформ в такій назвичайно соціально значимій сфері, як охорона здоров'я. Ціна такої стратегічної помилки для України вимірюється кількістю жертв, що порівнянна за часом та чисельністю хіба що з голодомором та війною — зменшення кількості українського народу майже на 2 млн. за останні шість років, в тому числі на 1,7 млн. чоловік за рахунок природного зменшення населення.

Визнання Українською державою охорони здоров'я людини та санітарного нагляду як пріоритетних елементів системи національної безпеки країни є викликом і безумовним чинником докорінної реформи в сфері профілактики захворювань та надання медичної допомоги.

1. Основні принципи реформи

1. Державою в законодавчому порядку має бути визначено обов'язкову процедуру вироблення державної політики та прийняття рішень урядом у сфері охорони здоров'я, медичної освіти та науки, здійснення експертизи та контролю за відповідністю цієї політики Конституції України, міжнародним нормам та стандартам за участі профільних громадських професійних об'єднань медичних працівників.

2. Наступний важливий принцип — свобода інформації про стан здоров'я народу та його залежність від екології, економіки, функціонування структур системи охорони здоров'я та санітарного нагляду.

3. Принципи функціонування ринку медичних послуг, ко-

ли для всіх виробників, які «експлуатують» здоров'я людей в процесі виробництва, воно повинно мати споживчу вартість.

4. Встановлення відповідальності за власне здоров'я особи.

5. Багатоукладність економіки охорони здоров'я та багатоканальність системи її фінансування, що може мати п'ять основних джерел:

Непряме фінансування:

— уряд, центральні та місцеві органи влади;

— обов'язкове страхування: державне, приватне, комерційне, некомерційне;

— добровільне страхування: державне, приватне, комерційне, некомерційне;

— благодійництво.

Пряме фінансування:

— оплата послуг споживачами (за винятком страхових внесків).

6. Гарантований мінімум безкоштовної медичної допомоги і послуг.

7. Позавідомчий характер служби державного санітарного нагляду.

8. Рівність громадян України в отриманні медико-санітарної допомоги.

9. Відповідність національних санітарних норм міжнародним нормам і стандартам.

10. Механізми реформи

1. Законодавство в галузі охорони здоров'я та санітарного нагляду.

Під час опрацювання системи такого законодавства слід відмовитися від радянської концепції «права на охорону здоров'я». Необхідно накласти перевагу концепції «права на медико-санітарну допомогу».

Вершиною системи законодавства в охороні здоров'я має стати конституційна норма, що гарантуватиме право громадян на медико-санітарну допомогу.

Вихідним для всієї системи законодавчо-правового забезпечення охорони здоров'я може бути Цивільний кодекс, який має встановити основні правовідносини держави і громадян у цій сфері.

Слід ухвалити пакет законів, які передбачають б введення в Україну системи медичного страхування.

2. Реорганізація державного управління охороною здоров'я та санітарного нагляду.

Наслідком реорганізації має бути ліквідація монополії Міністерства охорони здоров'я на управління системою охорони здоров'я та санітарним наглядом.

Необхідним є утворення назвичайного Національного комітету санітарного нагляду як органу державного управління та надання Фармакологічному комітету статусу комітету при Кабінеті міністрів України.

Україна як член Всесвітньої організації охорони здоров'я повинна узгоджувати власну державну політику та найважливіші національні програми в сфері охорони здоров'я з рекомендаціями ВООЗ та інших агенцій ООН у сфері публічного здоров'я, що має можливість й зайняти гідне місце в глобальній світовій програмі боротьби з хворобами людини та за здоровий спосіб життя.

Валерій ІВАСЮК,

науковий експерт Українського центру прав людини, кандидат медичних наук.

ГЮЛЬЧАТАЙ, ВІДКРИЙ ЛИЧКО...

КАСПІЙСЬКА нафта вже декілька років перебуває на вістрі інтересів багатьох держав та провідних компаній світу. Вона й не дивно, оскільки на наших очах зароджується новий нафтовий ринок, який в майбутньому тисячоліття істотно впливатиме на розвиток величезного регіону. Саме тому обговорюється стільки варіантів та варіантів транспортування каспійської нафти до Європи.

Фактично можна стверджувати: найменше десятирок держав вважають, що роботу пріоритетним завданням. До речі, багато аналітиків війни в Чечні передусім пов'язують із намаганнями Росії взяти під контроль територію, якою і планувалося транспортувати частину каспійської нафти. Отож можна стверджувати: доволі вибору ймовірних шляхів для нафтопроводів точиться справжня війна. І в бовмут, коли здавалося, що Україна цілковито програла у цій боротьбі. Нагадаємо: ще 9 квітня минулого року Леонід Кучма, виступаючи на за-

Транспортні коридори

сіданні Кабміну, зазначав (стосовно транскаспійського транспортного коридору), що це трохи засидімося, і нас повністю відвістять від участі у проекті з видобутку і транспортування каспійської нафти. І, слід сказати, що з того часу Україна стала активніше заявляти про свої наміри. А ряд зустрічей, наприклад, в Азербайджані (з Гейдаром Алієвим), Туреччині (під час міжнародної конференції «Історія двох морів: майбутнє енергетики Каспійського і Чорного морів»), Х'юстоні (США), який є незалежною нафтовою столицею світу, привели до того, що у травні Україна отримала офіційне запрошення уряду Азербайджану взяти участь у переговорах про процес з видобутку оптимальних маршрутів транспортування каспійської нафти. Аналогічні запрошення були надіслані Грузії, Туреччині та Росії.

сійськ—Босфор), то виграв український варіант. Валерій Шуліко каже, що під час такого аналізу в українській варіант закладалися найсприятливіші умови (наприклад, за основу підрухунок було взято танкери дельтейом 80 тисяч тонн, який дозволено проходити через Босфор, тоді як від Суєсу до Одеси нафту можна постачати танкерами з 200- і 300-тисячними дельтейом). Але й тоді транспортнування тону нафти до Європи морським шляхом (через Новоросійськ) коштуватиме 28,9 долара США, а через Україну — 20,4 долара. Та ця варіант буде значно нижчою, якщо в українському варіанті використовуватимуться великі танкери. Проте, щоб нафта пішла саме через Одесу, цього замало. Звичайно, каже В. Шуліко, Україна здатна власними силами добудувати термінал та нафтопровід «Одеса—Броді». Тільки де гарантія, що коли ми їх добудуємо, ці об'єкти буде заповнено нафтою?

На його думку, такого гарантію може бути завершення цього будівництва за участю міжнародного консорціуму, до складу якого увійдуть потенційні власники нафти (бо інакше вони виступать участь у розробці інших маршрутів і нафта потече туди) та потенційні споживачі. Причому компанії — власники нафти повинні мати змогу брати участь у модернізації українських НПЗ та об'єктів нафтохімії. Оскільки, у цей проєкт дуже добре впишуться Херсонський, Одеський, Дрогобицький та Надпиріський НПЗ, Калуський нафтохімічний концерн «Оріан». Причому вже зараз цим проєктом зацікавилася провідна американська консалтингова компанія «Прайс Вотерхаус».

Крім того, проведено переговори майже з усіма потенційними власниками каспійської нафти: Амоко, танделом Стагтой та Брітшіс Петролеум, Ітоку, Ексона, Пензойл, Юнокал... Тобто Україна має запропонувати такий варіант, від якого просто гріх буде відмовитися.

6. Якщо самі собі не завадимо

Бо, на жаль, уже декілька років реалізації українського проєкту найбільше заважають українська ж нерішучість, несподіваність, прийняття непродуктивних рішень. Наприклад, влітку минулого року було об'єднано Придніпровські магістральні нафтопроводи і нафтопровід «Дружба» в концерн «Укртрансфаст», який заявив, що виступатиме і позичальником коштів і замовником робіт на терміналі та нафтопроводі «Одеса—Броді». Після цього Європійський банк реконструкції і розвитку, з яким було майже досягнуто домовленості про надання кредиту, відійшов убік. Мовляв, реорганізовувється, як хочете, а ми подивимось, що з того вийде. В результаті на початку 1998 року «Укртрансфаст» було ліквідовано, підприємства повернулися до попередньої точки відліку і так само ЄБРР повернувся до переговорів із Придніпровськими магістральними нафтопроводами щодо надання кредиту у розмірі 101 млн. доларів США на будівництво терміналу. Нині очікується рішення про його надання, оскільки аудит показав, що позачок термінал буде реверсивним, то навіть до того часу, як через нього піде каспійська нафта (а вона, до речі, в значних обсягах очікується лише в наступному тисячолітті: в 2001 році — 20 млн. тонн, з 2004 року — 30 млн., з 2008-го — 40 млн. тонн), через термінал можна буде експортувати російську нафту. Тобто термінал почне окуповуватися з моменту завершення будівництва.

Але й цим планам може завадити чергова реорганізація, що розпочалася після підписання указу про створення національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», куди мають увійти ті ж таки Придніпровські магістральні нафтопроводи, які виступають позичальником коштів у ЄБРР. У цій ситуації банк знову може взяти паузу, щоб подивитися, чим все закінчиться. Тому сьогодні, коли вирішується остаточно доля маршрутів транспортування каспійської нафти, будь-які реформи у нафтовому секторі мають бути дуже обережними, оскільки ніхто не чекає, поки ми реформуємося, тож нафта може знайти інше русло. Тим більше, що претендентів на її транспортування чимало. Та сподіваємося, цього не станеться.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

1. Рекогносцировка позицій

Отже, що може запропонувати Україна, щоб виграти у цій боротьбі? Спочатку кілька слів про загальну ситуацію на полі битви. По-перше, як зазначив заступник голови Держнафтогазпрому (котрий одночасно є координатором українського проєкту транспортування каспійської нафти) Валерій Шуліко, попри численні заяви та повідомлення, остаточного рішення щодо вибору маршруту для так званої основної експортної труби (ОЕТ) ще немає. Мало того, останнім часом поряд із поняттям ОЕТ почав формуватися новий підхід, що характеризується багатоваріантністю цих шляхів. По-друге, схоже на те, що перевага буде віддана маршрутам, які обходять Босфор і Дарданелли та альтернативні Ірану. З Іраном все зрозуміло — одним з головних противників цього варіанта є США, а у відхиленні варіанта із Босфором зацікавлена Туреччина, оскільки тоді нафтопровід проляже через її територію. Нагадаємо, що за угодами Монреальського договору (1936 рік) ці протоколи перебувають під суверенітетом Туреччини, але у мирний час усі торгові судна мали повну свободу щодо проходу через них. Та після того, як у 1994 році кипрський танкер зіткнувся з інішим судном, що призвело до катастрофи, яка загрожувала навіть Стамбулу, Туреччина внесла десятки поправок до закону про проєкти. Відтоді тут дозволено проходити танкерам дельтейом не більш як 80 тисяч тонн нафти та введено низку інших обмежень. І Туреччина, незважаючи на протести Росії та Греції, не збирається йти на поступки. І, наешті, по-третє, всі схильються до того, що вибір маршрутів завершиться до кінця 1998 року, оскільки темпи видобутку нафти змушують поспішати. Та й капітал (7–8 мільярдів доларів США) готовий до походу і чекає остаточного рішення.

2. Україна на нафтовій карті

Загальна довжина магістральних нафтопроводів України становить більш як 4 тисячі кілометрів, і вони здатні пропустити 30 мільйонів тонн нафти. Насамперед йдеться про Придніпровські магістральні нафтопроводи та нафтопровід «Дружба». Крім того, минулого року через Одесу на експорт було відправлено 10 мільйонів тонн нафти. Шість нафтопереробних заводів (НПЗ) мають потужність 32 мільйони тонн нафти на рік (нині завантажена на 25 відсотків), причому п'ять із них зв'язані з наявними нафтопроводами. Загалом потужність українських НПЗ порівнюють із можливостями таких компаній, як Мобіл чи Ексона, але у них глибина переробки сягає 75–85 відсотків, тоді як у нас — лише 55. Нині НПЗ без належної модернізації буде просто невигідно переробляти світлу каспійську нафту, яка міститиме до 60 відсотків світлих продуктів, тоді як російська — 40, а до того ж має багато домішок, наприклад, сірки. Тому переробка дорогою та якісною каспійської нафти вимагає реконструкції НПЗ. Варто також згадати про наявність потужної нафтохімічної промисловості, яка за належного підоходу може вписатися у цілісний проєкт.

3. Згадаймо, як все починалось

Ідея пошуку ще боляй одного джерела нафти (крім російської) українськими масами оволоділа вже на початку 90-х

років. Тоді було розроблено концепцію диверсифікації джерел енергоресурсів. Причому на той час про Каспій ще не йшлося — розроблялися близькосхідні варіанти, зокрема варіант поставок іракської нафти трубопроводом «Кіркук» (Іран) — «Джейхан» (Туреччина), який може пропустити до 80 млн. тонн нафти, а далі — трубопроводом «Джейхан—Самсун» (угуло про будівництво якого свого часу підписали і ратифікували Україна і Туреччина) та Чорним морем до нафто-терміналу «Південний». Звіти з'єднувальним нафтопроводом «Одеса—Броді» в Європу. І тільки на другому етапі планувалося підключитися до каспійської нафти, яка тільки-но з'явилася на горизонті. Та іракська криза змінила ці плани, до того ж різкого прискорення набули події доволі Каспію. І друготрадий камінь став наріжним.

Як відомо, нафтотермінал під Одесою, що був ключовою точкою у цьому проєкті, планувалося збудувати у дві черги: перша — на 12 млн. тонн (4 кілометрів від берега, 200 тисяч кубометрів резервуарний парк) та друга — на 40 млн. тонн (три плавучих термінали, 25 кілометрів від берега, 600 тисяч кубометрів резервуарний парк). З'єднувальний нафтопровід «Одеса—Броді» (670 км) на першому етапі має пропускати 14,5 млн. тонн нафти на рік, на другому — 30 млн. тонн. Нині термінал збудовано на 15 відсотків (витрачено 20 млн. доларів США) та зварено 256 кілометрів з'єднувального нафтопроводу. Крім того, витрачено ще 312 кілометрів труб (на все це витрачено 75 млн. доларів США). Однею із основних причин, що не дозволило завершити ці роботи, була відсутність коштів (планувалося бюджетне фінансування) та невизначеність із замовником і його статусом, що триває й донині. Дякуючи оптимістичній трактуванню це як свідоме гальмування будівництва.

4. У пошуках русла

Нині є багато варіантів транспортування каспійської нафти, проте ми зупинимось лише на тих із них, які останнім часом найбільше обговорюють, і не ціпачимемо шляхів, що перетинають Іран та Афганістан.

Почнемо з варіанта, що його пропонує Росія, — «Тенгіз—Тихорецьк—Ново-

російськ—Босфор—Німеччина». Перевага цього маршруту в тому, що він майже існує. Але й дуже багато недоліків: він найдовший (9310 км), що значно збільшує нафту; на його шляху Босфор, про що йшлося вище; західні компанії також бажать обійти Росію, позначену нестабільністю Кавказького регіону, адже не хочуть потрапляти в залежність від її непередбачуваної політики; і, наешті, у цьому випадку якісна каспійська нафта змішуватиметься із гіршою російською.

Другий варіант — «Баку—Джейхан» (пропозиція Туреччини). До прийняття цього маршруту схильється багато компанії, оскільки він обходить Босфор. Однак і тут є багато проблем, зокрема нафтопровід мав би пройти через території, на яких діють курдські повстанці. До того ж цей регіон має дуже важкий

рельєф. Саме тому Україна у разі реалізації цього маршруту пропонує прокласти нафтопровід не по прямій, а шляхом «Баку—Супса—Самсун—Джейхан». Тобто у даному разі можна буде уникнути попередніх перешкод, а крім того, за словами Валерія Шуліки, нафтопровід «Самсун—Джейхан» може бути реверсивним, тобто ним можна буде качати нафту як до Джейхана (каспійську), так і до Самсуну (близькосхідну). Таким чином було б об'єднано два нафтових ринки. Ним більше, що, за підрухами фізичних, продуктивність цього маршруту, стягнувши 40 мільйонів тонн, з часом почне падати. Отож через 20–25 років нафтопровід ми би перекличитимось на транспортування близькосхідної нафти.

А інтерес України полягає в тому, що таким чином з'явиться ще один вихід нафти до Чорного моря. Адже чим більше таких виходів, тим більша ймовірність, що якась її частина піде через Україну.

5. Український варіант

Отже, якщо нафта потрапляє на узбережжя Чорного моря, постає питання: як обійти Босфор? І Україна пропонує свій варіант — так званий євроазійський транспортний коридор: Тенгіз—Баку—Супса—Південний—Броді і територією Польщі до Німеччини. Довжина шляху — 4700 кілометрів. Якщо ж ми порівняємо вигідність цього шляху (т. з. трубопроводного) із танкерним (через Новоро-

Інформація про емісію акцій шостого випуску акціонерно-комерційного банку «Фінбанк» м. Одеси

А. Основні дані про банк

Акціонерний комерційний банк «Фінбанк» м. Одеси (скорочено — АКБ «Фінбанк») заснований як відкрите акціонерне товариство відповідно до рішення загальних зборів акціонерів — засновників (протокол № 1 від 27 серпня 1993 року). АКБ «Фінбанк» зареєстрований Національним банком України (реєстраційний № 223 від 24 грудня 1993 року).

Дійсне місцезнаходження банку: Україна, м. Одеса.

Поштова та юридична адреса: 270032, м. Одеса, пр-т Шевченка, буд. 4, кореспондентський рахунок 32006100200 в ОПЕРО Одеського обслуговування Національного банку України, МФО 328027.

Голова правління банку:

Драгомиров Володимир Васильович, 1959 р. н., освіта — вища економічна, стаж роботи в системі Держбанку — 6 років, в комерційному банку — 6 років.

Головний бухгалтер банку:

Голованська Наталія Олександрівна, 1958 р. н., освіта — неповна вища економічна (навчалась на 5-му курсі Одеського інституту народного господарства на факультеті «Фінанси і кредит»), стаж роботи в системі Держбанку — 16 років, у комерційному — 6 років.

Чисельність службовців банку за станом на 01 квітня 1998 р. — 38 осіб.

Чисельність акціонерів на 01 квітня — 114 юридичних і фізичних осіб.

Статутний капітал банку оголошений у розмірі 230 000 (два мільйони триста тисяч) гривень сформований і сплачений повністю.

Б. Опис ділової діяльності банку

Предмет і мета діяльності банку — використання залучених і власних кредитних ресурсів банку на фінансування програм приватизації, розвитку підприємств різноманітних форм власності, насичення ринку товарами народного споживання, прискорення розрахунків. Економічні нормативи, встановлені Національним банком України, виконуються. За останні 3 роки банк не має простроченої заборгованості перед кредиторами і по заборгованості перед бюджетом.

Виробництвом та реалізацією банк не займається. Наукових досліджень не проводилося. Банк зробив інвестиції в цінні папери, придбавши 15 % акцій Одеського заводу «Холодмаш» кількістю 3963036 штук на загальну суму 83 731 грн. 36 коп.

Банк активно працює з облігаціями внутрішньої державної позики, яких придбано банком за станом на 01.04.98 р. 826 028 грн.

Банк виконує банківські операції згідно з ліцензією НБУ № 121 від 05.06.97 р.

В. Дані про емісію акцій

Шостий випуск акцій банку на суму 2 200 000 гривень проводиться згідно з рішенням загальних зборів акціонерів (протокол № 19 від 07.04.98 р.) з метою збільшення статутного фонду.

Фінансові ресурси, залучені від емісії, буде використано для розширення можливостей банку щодо надання банківських послуг, захисту інтересів акціонерів, клієнтів та вкладників банку, в тому числі: 880 000 гривень, що становить 40 % емісії — для інвестування у високоліквідні та надійні цінні папери (в тому числі державні); 660 000 гривень, що становить 30 % емісії — у розвиток підприємств виробничих галузей народного господарства.

Планується випустити в документарній формі прості іменні акції кількістю 1 980 000 штук номінальною вартістю 1 гривня та іменні привілейовані акції кількістю 220 000 штук номінальною вартістю 1 гривня.

Серії та порядкові номери акцій:

серія VI-G — 0000001 по 1980000 — прості іменні акції,

серія VI-H — 1980000 по 2200000 — іменні привілейовані акції.

Акції шостого випуску розміщуються у вільному продажу серед юридичних і фізичних осіб України відповідно до чинного законодавства за номінальною їх вартістю.

Переважне право на придбання акцій шостої емісії мають акціонери банку.

Акції надають їх власникам право:

— брати участь в управлінні справами банку особисто або через своїх представників на загальних зборах акціонерів (утримання однієї акції дає право одного голосу);

— одержати частину прибутку (дивіденди) від діяльності банку;

— отримувати повну інформацію про діяльність банку, зокрема ознайомлюватися з даними бухгалтерського обліку та звітності;

— вийти в установленому законодавством порядку із банку.

Утримувачі акцій мають переважне право на отримання будь-яких видів послуг, що їх надає банк.

Власники привілейованих акцій мають переважне право на отримання дивідендів. За рішенням загальних зборів акціонерів власникам привілейованих акцій можуть надаватися додаткові пільги. Привілейовані акції випускаються з фіксованими дивідендами, які не можуть бути менше, ніж дивіденди по простих акціях. Загальними зборами акціонерів установлений фіксований дивіденд по привілейованих акціях у розмірі 48 % річних.

Передплата на акції проводиться в такий термін: початок — 6 липня 1998р., закінчення — 6 січня 1999 р.

Оплата акцій здійснюється на підставі укладеного договору-заявки на придбання акцій АКБ «Фінбанк». Акції банк реалізує самостійно, без послуг торговців цінними паперами за номінальною вартістю одна гривня за одну акцію.

Банк користується послугами реєстратора, яким є товариство з обмеженою відповідальністю «Регіональний реєстропримач» (м. Одеса, вул. Космонавтів, 32), чинний на підставі Дозволу на право ведення реєстру власників іменних цінних паперів, виданого Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку 16.09.96 р. № 76-р.

Акції банку на продаж на біржах, позабіржових торговельно-інформаційних системах та позабіржовому ринку не виставляються.

Загальними зборами акціонерів можуть бути прийняті рішення: про дострокове завершення передплати за досягнення більш ніж 30 % від оголошеної суми; про прийняття фактично набраної суми на дату завершення передплати.

У разі, якщо передплата перевищує розмір заявленого статутного фонду, рі-

шення про прийняття або відхилення зайвої передплати приймається загальними зборами акціонерів.

Повернення внесків відбувається протягом 30 днів після проведення зборів.

Г. Результати попередньої емісії

Перша емісія зареєстрована Міністерством фінансів України 8 лютого 1994 року (реєстраційний № 44/1/94) на суму 1 200 000 000 крб. (12000 гривень) 12 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 100 000 крб. (1 гривня) кожна.

Друга емісія зареєстрована Міністерством фінансів України 2 серпня 1994 року (реєстраційний № 309/1/94) на суму 3 800 000 000 крб. (38 000 гривень), 38 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 100 000 крб. (1 гривня) кожна.

Третя емісія зареєстрована Міністерством фінансів України 12 липня 1995 року (реєстраційний № 258/1/95) на суму 5 000 000 000 крб. (50 000 гривень), 50 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 100 000 крб. (1 гривня) кожна.

Четверта емісія зареєстрована Міністерством фінансів України 21 березня 1996 року (реєстраційний № 158/1/96) на суму 900 000 000 крб. (900 000 гривень), 900 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 100 000 крб. (1 гривня).

П'ята емісія зареєстрована Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку 19.02.97 р. (реєстраційний № 147/1/97) на суму один мільйон триста тисяч гривень, у тому числі іменних простих акцій — один мільйон сто сімдесят тисяч штук, номінальною вартістю одна гривня на суму один мільйон сто сімдесят тисяч гривень та привілейованих сто тридцять тисяч штук номінальною вартістю одна гривня на суму сто тридцять тисяч гривень.

Усього випущено 2 170 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 гривня кожна, 130 000 іменних привілейованих акцій номінальною вартістю 1 гривня кожна. Передплата на акції здійснюється шляхом відкритого розміщення їх серед юридичних та фізичних осіб в Україні.

У власності працівників банку акцій немає.

Баланс АКБ «Фінбанк» (гривні)		
Актив	01.01.98	01.04.98
1. Каса і кореспондентський рахунок в НБУ	1030275,88	1089472,89
2. Надані кредити	2610236,00	2533486,00
3. Кредити, надані іншим банкам	—	200000,00
4. Основні кошти та господарський інвентар	498861,10	572951,56
5. Дебітори банку	112332,32	143024,04
6. Відлучені кошти від прибутку	524023,54	—
7. Інші активи	38925,99	273122,03
8. Цінні папери	849375,44	826028,76
9. Витрати	—	24612,74
Баланс	5664030,27	5884798,02
Пасив		
1. Статутний фонд	2300000,00	2300000,00
2. Резервний фонд	170000,00	170000,00
3. Інші фонди	1006340,62	958734,18
4. Кошти на рахунках клієнтів	1399514,40	1480791,67
5. Вклади та депозити	19379,48	20975,44
6. Кредитори	3002,13	—
7. Доходи майбутніх періодів	32273,61	—
8. Інші пасиви	32988,64	561511,53
9. Кредити інших банків	—	—
10. Прибуток	700531,39	392785,20
11. Доходи	—	—
Баланс	5664030,27	5884798,02

Усі вищезазнані дані підтвердив аудитор ТОВ «Одесаудит» (сертифікат Б № 000029).

Д. Порядок зміни статутного фонду і оплати акцій

Збільшення статутного фонду банку здійснюється шляхом випуску нових акцій за рішенням загальних зборів акціонерів. У разі випуску нових акцій власники раніше випущених акцій мають переважне право на їх придбання.

Зменшення статутного фонду банку здійснюється у формі скорочення кількості акцій шляхом викупу частини акцій у їх отримувачів з метою анулювання акцій за погодженням з Національним банком України.

Акції оплачуються в національній та іноземній валютах. Незалежно від форм внесеного вкладу вартість акцій виражається в національній валюті за перерахунком суми вкладу в іноземній валюті за курсом Національного банку України на день купівлі. Передплатниками акцій можуть бути юридичні та фізичні особи.

Акціонери повинні своєчасно повідомляти банк про зміни своїх місцезнаходження (поштових та банківських реквізитів). Банк не несе відповідальності за несвоєчасне виконання своїх зобов'язань у разі, коли до його відомо не було доведено про вищезазнані зміни.

Після реєстрації випуску акцій акціонерові видається не пізніше шести місяців сертифікат акцій, що є свідченням володіння з означеною в ньому кількістю акцій банку.

Під час передплати на акції передплатник повинен оплатити 100 % вартості акцій.

Внески приймаються на рахунок № 5000/0 в АКБ «Фінбанк» м. Одеси, МФО 328685.

Чинники ризику в діловій діяльності банку, які можуть привести до зниження рівня дивідендів, полягають в можливих негативних змінах у податковій політиці вищих органів влади, Національного банку України, відносно банків.

Порядок виплати дивідендів визначається загальними зборами акціонерів згідно з чинним законодавством.

Розмір оплачуваних дивідендів визначається загальними зборами акціонерів один раз на рік, у місячний термін після проведення загальних зборів акціонерів, за результатами підсумків фінансового року. Юридичним особам дивіденди перераховуються на поточний рахунок. Фізичним особам дивіденди виплачуються через касу банку або перераховуються на особистий рахунок. Неотримані суми дивідендів депонуються.

Юридична адреса і адреса для передплати, отримання та депонування дивідендів: Україна, 270032, м. Одеса, пр-т Шевченка, 4, тел.: 63-27-61, 28-03-85, 22-08-37, 28-06-13.

Голова правління АКБ «Фінбанк» В. В. Драгомиров

Арбитражний суд Луганської області (349060, г. Луганськ, пл. Героев ВОВ, 3-а) возбудило дело о банкротстве общества с ограниченной ответственностью «Десна» (349060, г. Луганько, ул. Крупской, 9) расчетный счет 2600830135027 в Луганском отделении Проминвестбанка, МФО 304494.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в месячный срок со дня опубликования объявления.

Закрите акціонерне товариство громадського харчування «Варенич-АЛТЕК» повідомляє: загулене свідоцтво по державну перевестрацію за № 3514 від 23 травня 1997 року, видане Шевченківським районною державною адміністрацією м. Києва, вважається недійсним.

Арбитражним судом Донецької області (340105, г. Донець, б. Пушкіна, 34) возбуджено дело № 40/1-ББ о банкротстве Ясиноватского районного потребительского общества, юридический адрес: 343871, г. Авдеевка, ул. Молодежная, 7, р/с 460803 в АК Агробанком «Украина» в Авдеевском отделении.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления по адресу: 340105, г. Донець, бульвар Пушкіна, 34.

Інформація про випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Кам'янсько-Дніпровське хлібоприймальне підприємство», створеного в процесі приватизації

1. Характеристика емітента

Відкрите акціонерне товариство «Кам'янсько-Дніпровське хлібоприймальне підприємство» (далі — БАТ) створено відповідно до наказу регіонального відділення Фонду державного майна України по Запорізькій області від 23.02.98 № 65 шляхом виділення Кам'янсько-Дніпровського підзвітного хлібоприймального пункту з Благовищенського хлібоприймального орендного підприємства. Місцезнаходження БАТ: 332600, Запорізька обл., Кам'янсько-Дніпровська, вул. Усачова, 3, Тел. 2-38-67.

Підприємство засноване 1954 року Мінзг УРСР як Кам'янсько-Дніпровське «Заготзерно». З 1992 року — як Кам'янсько-Дніпровський підзвітний хлібоприймальний пункт Благовищенського хлібоприймального орендного підприємства.

БАТ зареєстровано 26.02.98. Код за ЄДРПОУ — 25478151.

Предметом діяльності товариства є: заготівля; мукельна промисловість; оптова та роздрібна торгівля недержавних організацій, крім споживчої кооперації; посередницькі послуги у разі купівлі-продажу продукції сільськогосподарства.

Спискова кількість працюючих — 40 чол. Голова правління — Боднар Василь Ларіонович, освіта — вища, кваліфікація — інженер-теплоенергетик, загальний стаж — 33 роки.

Фінансові результати та характеристика обігових коштів: на 26.02.98

а) балансовий прибуток, гривень	—
б) балансовий збиток, гривень	—
в) дебіторська заборгованість, гривень	1 035 000
г) кредиторська заборгованість, гривень	714 000
д) валюта балансу, гривень	3 358 000

2. Дані про емісію акцій

Загальна сума емісії становить 402 300 (чотириста дві тисячі триста) гривень. Випускаються прості іменні акції номінальною вартістю 25 копійок у кількості 1 609 200 шт. однією серією з порядковими номерами від 0 000 001 до 1 609 200. Фінансові ресурси, вилучені від емісії, будуть спрямовані на приватизацію майна підприємства.

Порядок розміщення акцій згідно з планом приватизації:

1. Пілговий продаж акцій серед працівників підприємства та громадян, які мають право на пільгове придбання акцій згідно зі ст. 17, 25 Закону України «Про приватизацію державного майна» 183000 акцій на суму 45 750 грн., що становить 11,37% статутного фонду, в т. ч.: за приватизаційні майнові сертифікати (далі — ПМС) — 122 000 акцій на суму 30 500 грн., за власні кошти та компенсаційні сертифікати (далі — КС) — 61 000 акцій на суму 15 250 грн.
2. Розміщення акцій серед сільськогосподарських підприємств — 396 780 шт. на суму 99 195 грн., що становить 24,66% статутного фонду, в т. ч.: за ПМС — 264 000 шт. на суму 66 000 грн., за власні кошти та КС — 132 780 шт. на суму 33 195 грн.
3. Передача акцій організації орендарів відповідно до її внеску до статутного фонду — 831 200 шт. на суму 207 800 грн., що становить 51,65% статутного фонду.
4. Паке́т акцій, що тимчасово залишається в державній власності — 198 220 шт. на суму 49 555 грн., що становить 12,32% статутного фонду.

Дата початку та припинення пільгового продажу акцій: початок — 15.05.98, закінчення — 15.07.98.

Дата початку та припинення відкритого продажу акцій: початок — 01.07.98, закінчення — 01.10.98.

Дивіденди виплачуються акціонерам пропорційно до загальної вартості належних їм акцій. Сплата дивідендів здійснюється щорічно до 1 квітня року, що йде за звітним, шляхом перерахування на рахунок акціонерів або в інший спосіб за рішенням вищого органу товариства. Нарахування та сплата дивідендів на частку акції, що є в державній власності, проводиться відповідно до законодавства України, чинного на дату їх нарахування. Адреса місця виплати дивідендів: 332600, Запорізька обл., Кам'янсько-Дніпровська, вул. Усачова, 3. Телефон: 2-38-67, 2-33-48.

Раніше БАТ цінні папери не випускало. Послугами торговців цінними паперами БАТ не користується.

Чинники ризику, пов'язані з діяльністю емітента: обмеження ринку збуту, низька платіжна спроможність населення та господарств, невизначеність і нестабільність законодавчої бази країни. Попередження ризиків — підвищення якості та зниження собівартості продукції, що виробляється.

Інформація про випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Гуляйпільський елеватор», створеного в процесі приватизації

1. Характеристика емітента

Відкрите акціонерне товариство «Гуляйпільський елеватор» (далі БАТ) створено відповідно до наказу регіонального відділення Фонду державного майна України у Запорізькій області від 20.01.1998 р. № 43 шляхом перетворення орендного підприємства «Гуляйпільський елеватор хлібопродуктів».

Місцезнаходження БАТ: 332837, Запорізька область, Гуляйпільський район, смт Залізничне, вул. Матросова, 1, тел.: 4-17-20, 4-10-93.

Підприємство засноване 1948 року Мінзг УРСР як Гуляйпільський елеватор. З 1992 року переходить на оренду як підприємство «Гуляйпільський елеватор хлібопродуктів».

БАТ зареєстровано 30.10.1997 р. Код за ЄДРПОУ — 00951646. Предметом діяльності БАТ є: заготівля, зберігання сільгосподарської продукції, захист зерна та зернових продуктів від знищення та псування, виробництво борошна та макаронних виробів, хліба, оптова та роздрібна торгівля, посередницькі послуги. Спискова кількість працюючих — 132 чол.

Голова правління — Виновий Леонід Миколайович, освіта вища, кваліфікація — інженер-механік, загальний стаж роботи — 20 років.

Фінансові результати та характеристика обігових коштів:

	на 01.01.1998 р.	на 01.02.1998 р.
1. Обсяг реалізованих послуг, грн.:	103000	34000
2. Балансовий прибуток, грн.:	86000	17000
3. Балансовий збиток, грн.:	—	—
4. Дебіторська заборгованість, грн.:	576000	480000
5. Кредиторська заборгованість, грн.:	2422000	2362000
6. Валюта балансу, грн.:	11227000	1180000

II. Дані про емісію акцій

Загальна сума емісії становить 2942900 грн. (два мільйони дев'яносто сорок дві тисячі дев'яносто гривень). Випускаються прості іменні акції номінальною вартістю 25 копійок у кількості 11771600 шт. однією серією з порядковими номерами від 00000001 до 11771600. Фінансові ресурси, вилучені від емісії, спрямовуватимуться на приватизацію майна підприємства.

Порядок розміщення акцій згідно з планом приватизації:

1. Тимчасово залишаються у державній власності — 3060616 акцій на суму 765154 грн., що становить 26% статутного фонду;
2. Безоплатна передача акцій організації орендарів відповідно до їх внеску до статутного фонду БАТ — 4804800 шт. на суму 1201200 грн., що становить 40,82% статутного фонду;
3. Продаж акцій на пільгових умовах працівниками підприємства — 396000 шт. на суму 99000 грн., що становить 3,4% статутного фонду, в тому числі: за приватизаційні майнові сертифікати (далі ПМС) — 264000 шт. на суму 66000 грн.; за власні кошти та компенсаційні сертифікати (далі КС) — 132000 шт. на суму 33000 грн.;
4. Іншим громадянам, які мають право на пільгове придбання акцій — 216000 шт. на суму 54000 грн., що становить 1,8% статутного фонду, в т. ч.: за ПМС — 144000 шт. на суму 36000 грн.; за власні кошти та КС — 72000 шт. на суму 18000 грн.;
5. Розміщення акцій серед сільськогосподарських підприємств, їх працівників — 3294184 шт. на суму 823546 грн., що становить 27,98% статутного фонду, в т. ч.: за ПМС — 2196000 шт. на суму 823546 грн.; за власні кошти та КС — 1098184 шт. на суму 27000 грн.

Дата початку та припинення відкритого продажу акцій:

початок — 01.05.1998 року, закінчення — 01.08.1998 року.

Дивіденди виплачуються акціонерам пропорційно до загальної вартості належних їм акцій. Сплата дивідендів здійснюється щорічно до 01 квітня року, що йде за звітним, шляхом перерахування на рахунок акціонерів або іншим чином за рішенням вищого органу товариства за адресою: 332837, Запорізька обл., Гуляйпільський район, смт Залізничне, вулиця Матросова, 1, тел.: 4-17-20, 4-10-93.

Раніше БАТ цінні папери не випускало. Послугами торговців цінними паперами БАТ не користується.

Чинники ризику, пов'язані з видом діяльності підприємства: можливі зміни законодавства про оподаткування, обмеження ринку збуту, темпи інфляції. Попередження ризиків: підвищення якості та зниження собівартості послуг.

Арбітражний суд Кіровоградської області порушив справи про банкрутство:

№ 479/6/10, акціонерного товариства закритого типу «Залізобетонних виробів і конструкцій» (м. Кіровоград, вул. Промислова, 2; р/р 02600730010575 ОД «Укроббанк», код 053980606);

№ 05-01/940/6-34, малого приватного підприємства Н. Н. Н. (м. Кіровоград, вул. Держинського, 29; р/р 92600730010416 ОД «Укроббанк», код 13741330);

№ 05-01/941/6-35, товариства з обмеженою відповідальністю «Лаббас» (м. Кіровоград, пров. Московський, 2; р/р 26003180042001 КБ «Приватбанк», код 20658523);

№ 05-01/851/8-21, державного комунального оптового роздрібного підприємства «Спорт» (м. Кіровоград, Аджамської переїзд; р/р 260002503 АПІБ «Аваль», код 23899003);

№ 05-01/850/8-20, товариства з обмеженою відповідальністю фірми «Мальвіна» (м. Кіровоград, вул. Шевченка, 26; р/р 467475 АПБ «Україна», код 13750903);

№ 05-01/849/8-19, товариства з обмеженою відповідальністю «Президент і К» (м. Кіровоград, вул. Преображенська, 69; р/р 00000002600355 АПІБ «Аваль», код 24144040).

Майнові вимоги подаються до Арбітражного суду в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбітражним судом Донецької області (340105, г. Донецьк, б. Пушкіна, д.34) возбуждено дело № 26/1-9Б о банкротстве малого частного предприятия «АПЕКС», юридический адрес: 343870, г. Ясиноватая, ул. Машиностроителей, дом 9, квартира 25, п/с до 01.01.98 г. 1468078 в Ясиноватом отделении АК Проминвестбанка. С 01.01.98 г. 26002301520292.

Претензии кредиторов и заявления возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления по адресу: 340105, г. Донецк, бульвар Пушкина, 34.

Арбитражный суд Львовской области (290010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) за заявою ТзОВ «Міні-Ельдо» порушив справу № 2/477-15/79 про визнання банкрутом ТзОВ «Схив» (290066, Львів, вул. Кавалеридзе, 8).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймають протягом місяця з дня публікації даного оголошення.

105275, г. Москва, ш.Энтузиастов, 29
тел.: (095) 176-29-12, 529-77-00

Арбітражний суд Кіровоградської області (Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушив справи про банкрутство:

№ 263/6, БАТ «Олексіївське» (317222, с. Олексіївка Бобринського району; р/р 26007200929001 у Бобринському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 323044);

№ 359/6/9, агрофірми «Вільний шлях» (с. Братерське Компаніївського району; р/р 26006200068001 у Компаніївському АК АПБ «Україна», МФО 323271);

№ 431/6, колективного сільськогосподарського підприємства «Дружба» (с. Солоньківка Бобринського району; р/р 26007200822001 у Бобринському АК АПБ «Україна», МФО 323044).

Претензії приймають у місячний термін.

УКРПРОМСАНТЕХНИКА

Полный ассортимент для сантехмонтажных работ со склада в Киеве

- премиальные скидки
- индивидуальный подход

(044) 554-19-18, 554-19-29

ДПА у Личаківському р-ні м. Львова (м. Львів, вул. Стрийська, 35) повідомляє, що в Арбітражному суді Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушено справи про банкрутство:

1. № 2/683 від 18.09.97 р. щодо ТзОВ «СП ЛТД», юридична адреса: м. Львів, вул. Грицяка, 8/2; р/р 9467302 в Акціонерно-комерційному «Електронбанку» м. Львова, МФО 325213;

2. № 2/684 від 01.09.97 р. щодо дочірнього підприємства «Гал-юр-Аудит», юридична адреса: м. Львів, вул. Личаківська, 128; р/р 383302 в Личаківському відділенні Укроббанку м. Львова, МФО 325097;

3. № 2/670 від 23.09.97 р. щодо Львівської обласної організації «Державна самостійність України», юридична адреса: м. Львів, вул. Конопницької, 8, кв. 4; р/р 270080 у Львівській обласній дирекції «Укроббанку», МФО 325019;

4. № 2/671 від 05.09.97 р. щодо ПП «Аманда», юридична адреса: м. Львів, вул. Личаківська, 102/9; р/р 2468401 в Західному Головному регіональному управлінні Комерційного банку «Приватбанк» м. Львова, МФО 325321.

До уваги акціонерів БАТ «Карлівська меблева фабрика»

Загальні збори акціонерів відбудуться 7 серпня 1998 року о 10-й годині в приміщенні актового залу підприємства за адресою: м. Карлівка вул. Слюсарна, 1.

Порядок денний — в особистому запрошенні.

Правління.

У номер

● Тернопіль

Чекаємо абітурієнтів

Новостворений на базі Тернопільської академії народного господарства юридичний інститут розпочав набір студентів. Колектив науковців молодого навчального закладу очолює львів'янин — заслужений юрист України, відомий громадський діяч в царині захисту прав людини Зіновій Гладун. У складі інституту — п'ять спеціальних кафедр, що об'єднали представників Київської, Харківської і Львівської юридичних наукових шкіл.

● Донецьк

Холера відпочинку не знає

В Азовському морі поблизу Маріуполя виявлено холерний вібрион. Санітарні служби закликали на узбережжі особливий режим, терміново закриваються дезінфікуючі засоби, купання на окремих пляжах заборонено. Начальник обласного управління охорони здоров'я Олександр Орлово закликає, що на численних базах відпочинку та в дитячих оздоровчих таборах медики в змозі тримати ситуацію під контролем.

● Севастополь

Ловися, «Золота рибка»

У Севастополі відкрився 4-й Міжнародний дитячий фестиваль народної творчості «Золота рибка». Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», у ньому візьмуть участь 700 дітей з Києва, Мелітополя, а також з Петропавловська-Камчатського та інших російських міст.

Діти виступатимуть на сценах міського театру, Палацу дитинства та юнацтва, відкритих концертних майданчиків, ознайомляться з історичними пам'ятками міста і побувають на кораблях українського та російського флотів.

Організатор фестивалю — Севастопольська держадміністрація.

Адміністрація і весь колектив ВАТ «Кременчуцький ДБК» висловлює глибоке співчуття Президенту Української державної будівельної корпорації «Укрбуд» Переху Юрію Костянтинівчому з приводу тяжкої втрати — трагічної смерті сина Євгена.

У Львові
все спокійно

Учора на Львівщині завершено широкомасштабну акцію протидії криміналітету на всіх напрямках оперативно-службової діяльності. На допомогу правоохоронцям області прибули із чотирьох областей спеціальні підрозділи міліції «Беркут», «Соки», спецпідрозділ Головного управління ДАІ МВС України «Кобра», працівники оперативних служб міністерства. Упродовж тижня було порушено 425 кримінальних справ, розкрито 467 злочинів, затримано 13 членів організованих злочинних груп і трьох «авторитетів», вилучено 115 одиниць вогнепальної зброї, боєприпаси, вибухові та наркотичні речовини, затримано 36 злочинців, що перебували в підслідстві.

Результати акції підбито на спіль-

Акції

ній колегії МВС та облдержадміністрації за участю міністра внутрішніх справ Ю. Кравченка, керівників владних органів області.

...Жителі вулиці Уманської у Львові відтепер спатимуть спокійніше. У їхнього сусіда з будинку № 17, раніше засудженого, вилучено два пістолети з патронами, 4000 патронів до гвинтівки і карабін різних систем, 15 кг пороху, гранати та інші трофеї. А правоохоронцям — не до спокою. На багатьох чекають службові стягнення. Следи загального очищення лав уже помітні. Так, 1995 року в Україні до кримінальної відповідальності притягнуто 500 працівників міліції, нині — утричі менше. Питання про те, чому і як «колишні» поповнюють лави авторитетів, залишається відкритим.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Жорстокість не можна виправдати

Ситуація, що склалася в нашій країні з нічними тваринами, які мешкають просто на вулицях, бентежить нині не лише українську, а й світову громадськість. Приводом для такого занепокоєння стали публікації в пресі про жор-

стокі методи контролю над безпритульними тваринами. Така «повага» до братів наших менших, до речі, не передбачена міжнародними документами із захисту тварин і, зокрема, у Конвенції Ради Європи про захист домашніх тварин.

Щоправда, більше року, як за сприяння товариства охорони тварин «SOS» закрито сумнозвісну «шкурорену» у Пироговському під Києвом і перетворено її на справжній притулок для вилучених тварин. Однак, на жаль, це не розв'язало проблеми. Тривожні сигнали про збиткування над братами на-

шими меншими надходять і досі.

Нещодавно Президентіві України Леоніду Кучмі пані Катерині Ага Хан — дружина принца Садруддіна Ага Хана, засновника фундації «Белерів» — міжнародної гуманної організації зі Швейцарії, надіслала листа. Вона занепокоєна фактами знущання над тваринами, опублікованими в і в західній, і в нашій пресі. На думку авторки листа, і з цим не можна погодитися, жорстоке ставлення до тварин не виправдує країну, як її скруті часи вона не переживала.

Тетяна МІШИНА.

Фото

Олексія ВАЩЕНКА.

SOS!

Реструктуризація

Боргові
шляхи
незбагненні

У суботу в МінаПК було людно. На колегію з робочою назвою «Заходи щодо виконання указів Президента» тутешні чиновники зібралось, щоб окреслити стратегію впровадження в життя останніх, стосовно села, розпоряджень Л. Кучми. Згідно з одним з них податкова заборгованість аграрників на 1 січня 1998 року реструктуризується. Тобто погашення 3,3 млрд. грн. (саме стільки селяни заборгували державі) відкладається на п'ять років. «Накрутки» за ними — штрафи, пеня та інші фінансові санкції — списуються. Особливо радісний момент: господарники, які сумлінно вносили муть до бюджету платежі цього року, отримають законне право «застаріли» податкові борги взагалі не повертати.

Щоправда, добрі наміри, як завжди, не без перешкод. Механізм, йшлося на колегії, що дозволить товаровиробникам сплачувати нові податкові збори, не розраховувшись із попередніми, поки не затверджені. Найближчим часом, пообіщали в МінаПК, селяни його отримають.

Галина КВИТКА.

Спорт

Хронологія
подій

Група D. Париж. Нігерія — Болгарія. 1:0. Кієба, 27. Сент-Етьєн. Іспанія — Парагвай. 0:0.					
	В	Н	П	М	О
Нігерія	2	0	0	4	2
Парагвай	0	2	0	0	2
Іспанія	0	1	1	2	3
Болгарія	0	1	1	0	1
Група H. Нант. Японія — Хорватія. 0:1.					

Шукер, 77.

Париж. Аргентина — Ямайка. 5:0. 1:0 Орта, 32, 2:0 Орта, 55, 3:0 Батістута, 73, 4:0 Батістута, 79, 5:0 Батістута, 83, з пенальті. На 45-й хв. Пауелу (Ямайка) вилучено з поля.					
Аргентина	2	0	0	6	0
Хорватія	2	0	0	4	6
Японія	0	0	2	0	2
Ямайка	0	0	2	1	8

Марсель. Нідерланди — Корея. 5:0. 1:0					
Коку, 37, 2:0 Овермарс, 41, 3:0 Бергкамп, 71, 4:0 Ван Хойдонк, 79, 5:0 Р. Де Бур, 83.					
Нідерланди	1	1	0	5-0	4
Мексика	1	1	0	5-3	4
Бельгія	0	2	0	2-2	2
Корея	0	0	2	1-8	0

Група F. Ланс. Німеччина — Югославія. 2:2. 0:1 Станкович, 13, 0:2 Стойкович, 54, 1:2 Михайлович, 74 (автогол), 2:2 Бірхофф, 79.					
Ліон. США — Іран. 1:2. 0:1 Естліл, 40, 0:2 Махдавіка, 84, 1:2 Макбрайд, 88.					
Німеччина	1	1	0	4-2	4
Югославія	1	1	0	3-2	4
Іран	1	0	1	2-2	3
США	0	0	2	1-4	0

Віктор БРАНІЦЬКИЙ.

Лише
результати

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 42-й тур. «Шахтар» — «Стиль». 2:1. 1 500. Тернополь, 5, 61 — Лопатик, 73. «Нафтовик» — ФК «Львів». 4:2. 2 000. Грачов, 8, Харченко, 23, з пенальті, 50, з пенальті. І. Толстов, 75 — Леськів, 62, з пенальті, Різник, 70. «Явір» — «Верховина». 4:2. 3 500. Загородній, 9, з пенальті, Пешиничков, 21, 49, Костюков, 38 — Українець, 30, 72. «Волині» — «Металіст». 1:1. 500. Дранички, 15 — Карабута, 6. На 15-й хв. Дранички не реалізував пенальті. «Буковина» — «Хімік». +:- (неявка гостей). «Металург» — ФК «Черкаси». 2:1. 1 200. Валуєв, 37, Снашов, 71 — Жигулін, 75. На 18-й хв. Сандул («М») не реалізував пенальті. СК «Миколаїв» — ЦСКА-2. 1:0. 8 000. Скідан, 4, з пенальті. «Динамо-2» — «Зоря». 3:2. 100. Леоненко, 21, 25, В. Мавковський, 47 — Чалмаєв, 41, Машенко, 50. «Десна» — «Авангард-Індустрія». 3:0. 2 000. Атанчук, 35, 65, Аварченко, 36. «Ніва» — «Кремінь». 0:0. 1 000. «Полісся» — «Поліграфтехніка». 2:0. 2 500. Софічанкін, 13, 76. Лідурютю, СК «Миколаїв» — 90, «Металіст» — 83. «Стиль» — 71, «Ніва» — 70.

Між сьомим і восьмим перервочка невеличка...

Минулої суботи на замській базі київського «Динамо» у Кончі-Заспі відбулось засідання Ради Професіональної футбольної ліги, на якому підбили підсумки сезону, що минув. Виступ президента ПФЛ Григорія Суркіса був напруженим критичним і досить справедливим. Під гарячу руку за певні помилки в роботі потрапили і працівники апарату Ліги, і окремі керівники ФФУ.

Підсумкам сезону повинні радіти в київському «Динамо», «Шахтарі», «Карпатах», «Металісті». А от одеський «Чорноморець» — гордість українського футболу — зазнав цілковитого фіаско і вивів з вищого ешелону. До цього призвело чимало причин. Винні в цій трагедії і місцева влада, і керівництво клубу, зокрема його головний тренер. Вдумайтесь лише у такі цифри: протягом останніх років із одеського клубу було продано близько п'ятдесяти гравців! Одне слово, таке славне місто лишилось великого футболу. Нова влада області було спробувала кинути команди рятівний круг. Але, на жаль, надто пізно. Однак полетіли листи-прохання до ПФЛ від одеських уболівальників про помилування їхньої улюбленої команди. І цих людей можна зрозуміти. Але Рада ліги не пішла на порушення регламенту...

Непереливки мало певний час і тернопільській «Ниві», яку залишив її головний тренер Ігор Яворський. Тут також у справі спортивної зрутунності політика. Втім, як запевнили керівники клубу, ситуація поліпшилася, і колектив нібито вийшов із кризи.

Сміх викликали події в Миколаєві. Чудовий місяцевий клуб під керівництвом патріарха вітчизняного тренерського цеху Анатолія Зяєва виграв турнір у першій лізі і перейшов до вищої. Але шановному Анатолію Миколайовичу нова влада міста «подякувала» дуже оригінально: кілька разів протягом якогось місяця... звільняли з роботи. І тут — політичні причини.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:

252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;

телефакс — 224-72-54;

відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44;

телефакс — 449-85-62;

✉ E-mail: sekret@golos.rel.com

☎ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☎ Редакція не зовини підписувати дозволи авторів публікацій.

☎ За точність виваження фактів відповідальність несе автор.

☎ Рукописи не повертаємо.

☎ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 235352.

Комбінат друку видавництва «Преса України», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311117.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.